

CENTRE INTERUNIVERSITAIRE
D'HISTOIRE CONTEMPORAINE

INTERUNIVERSITAIR CENTRUM
VOOR HEDENDAAGSE GESCHIEDENIS

Cahiers 67 Bijdragen

H. COPPEJANS-DESMEDT

Afdelingshoofd bij het Algemeen Rijksarchief

BEDRIJFSARCHIEVEN OP
HET STADSARCHIEF VAN GENT

INVENTARIS VAN DE FONDSEN
DE HEMPTINNE EN VOORTMAN

1971

ÉDITIONS NAUWELAERTS
LEUVEN-LOUVAIN

BÉATRICE-NAUWELAERTS
PARIS

**PUBLICATIONS DU CENTRE INTERUNIVERSITAIRE
D'HISTOIRE CONTEMPORAINE
UTGAVEN VAN HET INTERUNIVERSITAIR CENTRUM VOOR
HEDENDAAGSE GESCHIEDENIS**

ARCHIVES ECCLESIASTIQUES — KERKELIJKE ARCHIEVEN

- A. Simon**, Notes sur les archives ecclésiastiques. 1957. (Cahiers-Bijdragen 2.)
fr. 60 (abonnement fr. 50)
- A. Simon**, Inventaires d'archives. (Papiers Villermont. Archives de la nonciature à Bruxelles. Archives des églises protestantes.) 1957. (Cahiers-Bijdragen 3.)
fr. 60 (abonnement fr. 50)
- A. Simon**, Inventaires d'archives. (Evêché de Namur. Château de Gaesbeek. Famille Van Meenen. Cure de Sainte-Gudule, Bruxelles. Famille Croij. Eglise Evangélique, Verviers) 1958. (Cahiers-Bijdragen 5.)
fr. 80 (abonnement fr. 70.)
- A. Simon**, Inventaires d'archives. (Famille Licot. Papiers de Missiessy. Nonciature de Bruxelles. d'Ansembourg. Rédemptoristes (Bruxelles). d'Anethan. de Béthune. 't Serstevens. Evêché de Liège.) 1960. (Cahiers-Bijdragen 14.)
fr. 100 (abonnement fr. 85)
- A. Simon**, Réunions des Evêques de Belgique, 1830-1867. Procès-verbaux. 1960. (Cahiers-Bijdragen 10.)
fr. 260 (abonnement fr. 215)
- A. Simon**, Réunions des Evêques de Belgique, 1868-1883. Procès-verbaux. 1961. (Cahiers-Bijdragen 17.)
fr. 270 (abonnement fr. 230)
- A. Simon**, Evêques de la Belgique Indépendante (1830-1940). Sources d'Archives. 1961. (Cahiers-Bijdragen 21.)
fr. 160 (abonnement fr. 135)
- Sources de l'histoire religieuse de la Belgique. — Bronnen voor de religieuze geschiedenis van België. 1968. (Cahiers-Bijdragen 54.)
fr. 330 (abonnement fr. 280)
- Marc Walckiers**, Sources inédites relatives aux débuts de la J.O.C. (1919-1925). 1970. (Cahiers-Bijdragen 61.)
fr. 460 (abonnement fr. 390)
- Wouter Rombauts**, Het Paas'erzuim in het Bisdóm Brugge (1840-1911). Bijdrage tot de geschiedenis van het kerkelijk leven in West-Vlaanderen. (Bijdragen-Cahiers 62.)

PRESSE — PERS

- A. J. Vermeersch en H. Wouters**, Bijdragen tot de geschiedenis van de Belgische Pers, 1830-1848. 1958. (Bijdragen-Cahiers 4.)
Uitverkocht
- M. De Vroede**, De Vlaamse Pers in 1855-1856. 1960. (Bijdragen-Cahiers 12.)
fr. 120 (abonnement fr. 100)
- Jacques Willequet**, Documents pour servir à l'histoire de la presse belge, 1877-1914. 1961. (Cahiers-Bijdragen 16.)
fr. 140 (abonnement fr. 120)
- Romain Van Eenoo en Arthur J. Vermeersch**, Bibliografisch repertorium van de Belgische pers, 1789-1914. 1962. (Bijdragen-Cahiers 23.)
fr. 140 (abonnement fr. 120)
- J. Lory**, Panorama de la presse belge en 1870-1871. 1963. (Cahiers-Bijdragen 32.)
fr. 60 (abonnement fr. 50)
- M. Leroy**, La presse belge en Belgique libre et à l'étranger, en 1918. (sous presse) (Cahiers-Bijdragen 63.)
- J. Leclercq-Paulissen**, Contribution à l'histoire de la presse tournaisienne depuis ses origines jusqu'en 1914. 1958. (Cahiers-Bijdragen 6.)
fr. 110 (abonnement fr. 95)
- Romain Van Eenoo**, De Pers te Brugge, 1792-1914. Bouwstoffen. 1961. (Bijdragen-Cahiers 20.)
fr. 370 (abonnement fr. 315)
- Lode Wils**, De liberale Antwerpse dagbladen : 1857-1864. 1962. (Bijdragen-Cahiers 26.)
fr. 100 (abonnement fr. 85)
- M. De Vroede**, De Belgisch-Limburgse pers van 1830 tot 1860. 1963. (Bijdragen-Cahiers 28.)
fr. 350 (abonnement fr. 300)
- E. Voordeckers**, Een bijdrage tot de geschiedenis van de Gentse pers in de negentiende eeuw. 1964. (Bijdragen-Cahiers 35.)
fr. 1020 (abonnement 870 fr.)
- H. Liebaut**, Repertorium van de pers in het arrondissement Aalst (1840-1914). 1967. (Bijdragen-Cahiers 41.)
fr. 290 (abonnement fr. 245)
- Arthur J. Vermeersch**, Répertoire de la presse bruxelloise, 1789-1914. — Repertorium van de Brusselse pers, 1789-1914. (A-K) 1965. (Cahiers-Bijdragen 42.)
fr. 740 (abonnement fr. 630)
- Helmut Gaus en Arthur J. Vermeersch**, Répertoire de la presse bruxelloise, 1789-1914. - Repertorium van de Brusselse pers, 1789-1914. (II, L-Z). 1968. (Cahiers-Bijdragen 50.)
fr. 1150 (abonnement fr. 980)
- E. Voordeckers**, Drukkers en pers in het arrondissement Roeselare (1847-1914). 1965. (Bijdragen-Cahiers 43.)
fr. 320 (abonnement fr. 270)

CENTRE INTERUNIVERSITAIRE
D'HISTOIRE CONTEMPORAINE

INTERUNIVERSITAIR CENTRUM
VOOR HEDENDAAGSE GESCHIEDENIS

Cahiers 67 Bijdragen

H. COPPEJANS-DESMEDT
Afdelingshoofd bij het Algemeen Rijksarchief

BEDRIJFSARCHIEVEN OP HET STADSARCHIEF VAN GENT

INVENTARIS VAN DE FONDSEN
DE HEMPTINNE EN VOORTMAN

1971

ÉDITIONS NAUWELAERTS
LEUVEN-LOUVAIN

BÉATRICE-NAUWELAERTS
PARIS

COMITE DIRECTEUR
DU CENTRE
INTERUNIVERSITAIRE D'HISTOIRE CONTEMPORAINE

BESTUURSCOMITE VAN HET
INTERUNIVERSITAIR CENTRUM VOOR
HEDENDAAGSE GESCHIEDENIS

- † G. JACQUEMYS, Université libre de Bruxelles, président.
R. DEMOULIN, Université de Liège.
H. HAAG, Université de Louvain.
J. DHONDT, Universiteit Gent, secretaris-penningmeester.

INLEIDING

De twee belangrijkste bedrijfsarchieven op het Stadsarchief van Gent betreffen de katoennijverheid. Het gaat om de fondsen de Hemptinne en Voortman.

De Heer Jean Voortman was de eerste om in 1931 een groot aantal boekhoudingsregisters van zijn firma neer te leggen. In de jaren 1937 en 1941 heeft hij er nog aanvullende neerleggingen aan toegevoegd ⁽¹⁾.

Inmiddels had de N.V. Florida (de Hemptinne) op haar beurt in 1935 niet minder dan 213 boekhoudingsregisters en 16 bundels in bewaring gegeven ⁽²⁾.

In 1965 trof de Heer A. Wyffels, toen Stadsarchivaris, nog een aantal bedrijfsdocumenten aan in de alsdan leegstaande « Grasfabriek ». Ook deze registers werden naar het Stadsarchief overgebracht.

De beide fondsen de Hemptinne en Voortman hebben evenwel betrekking op verschillende firma's.

Het fonds de Hemptinne betreft de vroegere Gentse firma's F(rançois) G(odefroid) en H(ubert) Lousbergs, H(ubert) Lousbergs, Ferdinand Lousbergs, de N.V. Ferdinand Lousbergs, F(elix) de Hemptinne en tenslotte de N.V. Florida. In dit fonds komen ook nog enkele boekhoudingsregisters voor van de Brusselse firma A. Keller-de Hemptinne, die verband houdt met de vroegere economische bedrijvigheid van Felix de Hemptinne en die ofschoon in hoofdzaak een handelsfirma toch ook belangen had in de katoenspinnerij ⁽³⁾.

Het fonds Voortman heeft betrekking op de firma's Frans De Vos en Voortman, A(braham) Voortman te Gent en te Rijsel, de N.V. Texas en de N.V. Louisiana (eertijds de firma De Smet).

De registers teruggevonden door de Heer A. Wyffels in de « Grasfabriek » bleken eensdeels betrekking te hebben op de oude

---

(1) *Verslag over het Bestuur en den Toestand der Stad Gent in 1931*, blz. 22. *Idem in 1941, 1942, 1943 en 1944*, blz. 179.

(2) *Idem in 1935*, blz. 155-156.

(3) Zie INVENTARIS, nr. 564, f° 68-69 : « Compte de la Fillature (sic) Compte a demi avec Previnaire ».

firma's Lousbergs, anderdeels op de katoenblekerij en -drukkerij te Stalle bij Brussel.

FONDS DE HEMPTINNE

De familie Lousbergs was herkomstig van Maastricht. De eerste die zich te Gent kwam vestigen was François Xavier Lousbergs, die er op 24 juli 1784 in het huwelijk trad met Marie Catharina Villiot (⁴). Zijn schoonvader François Villiot baatte toen reeds sedert 1767 een katoendrukkerij uit (⁵). Hij zelf ging met zijn schoonbroeder Charles Villiot een vennootschap aan met hetzelfde doel. Aan hun samenwerking kwam echter een vroegtijdig einde door het afsterven van Charles Villiot op 24 juli 1786. Het aandeel van de overledene ging over in handen van zijn erfgenamen en het bedrijf werd voortgezet onder de firmanaam « Lousbergs-Villiot en Compagnie » (⁶).

De banden met de Villiot's werden nog verstevigd door een tweede huwelijk dat op 5 augustus 1791 afgesloten werd tussen Godefroid Lousbergs, neef van François Xavier, en Angelica Villiot, jongere zuster van Marie Catharina. Door zijn huwelijk werd Godefroid Lousbergs stelselmatig in de associatie opgenomen (⁷).

Op 1 juli 1793 kochten de Lousbergs het aandeel van hun medegeassocieerden af, maar namen Charles Smeulders, zwager van François Xavier, in hun vennootschap op die van dan af werkte onder de firmanaam Ch. Smeulders, F. en G. Lousbergs (⁸).

In 1796 greep andermaal een verandering plaats. Charles Smeulders trok zich uit de zaak terug en werd vervangen door zijn schoonzoon Hubert Lousbergs, jongere broer van Godefroid en dus

---

(⁴) S(TADS) A(RCHIEF) GENT, Parochieregisters Sint Jacobs. Huwelijken, 24 juli 1784.

(⁵) H. COPPEJANS-DESMEDT, *Bijdrage tot de studie van de gegoede Burgerij te Gent in de XVIIIe eeuw. De vorming van een nieuwe sociaal-economische stand onder de Regering van Maria Theresia*, blz. 83 (Verh. v.d. Kon. VI. Acad., Kl. der Lett., Verh. nr. 17, Brussel, 1952).

(⁶) A(LGEMEEN) R(IJKSARCHIEF) BRUSSEL, Raad van Financiën, nrs. 4642 en 4644.

(⁷) S.A. GENT, Parochieregisters Sint Michiels-Noord, Huwelijken, 5 augustus 1791.

(⁸) R(IJKS) A(RCHIEF) GENT, Notariaat depot Nève I, notaris Philippe Arnold Le Maieur, akte van 30 september 1793.

ook neef van François Xavier. Het bedrijf kwam dan op naam te staan van « F. G. en H. Lousbergs ». Van 1800 af zou nog een jongere broer van Godefroid en van Hubert nl. Guillaume Lousbergs tot de vennootschap toetreden. Zijn inleg was echter geringer. Hij beschikte noch over de handtekening, noch over het recht om in naam van de maatschappij op te treden of contracten af te sluiten. Hubert van zijn kant baatte daarenboven een bedrijf in eigen naam uit ⁽⁹⁾.

De katoendrukkerij maakte goede vooruitgang. Toen in 1803 met het nieuwe douanetarief dat de Franse regering uitvaardigde de invoerrechten op de katoenenweefsels aanzienlijk werden verhoogd, aarzelde de firma « F. G. en H. Lousbergs » niet de weg van de eigen produktie van haar grondstof op te gaan. Te Ronse d.w.z. in een streek waar de lonen laag waren en de wevers talrijk, ging de vennootschap over tot de oprichting van een mechanische weverij. Drie jaar later werd daar nog een tweede weverij te Eine aan toegevoegd. In 1809 voltrok de firma de verticale concentratie door aan haar ondernemingen ook een mechanische spinnerij toe te voegen ⁽¹⁰⁾.

De grote crisis van de jaren 1810-1811 was voor de Lousberg's echter fataal. Op 11 december 1810 werd het faillissement van de firma « F. G. en H. Lousbergs » alsmede dat van de firma « Hubert Lousbergs » uitgesproken. De dag te voren had Godefroid zelfmoord gepleegd. François Xavier was reeds sedert 19 april 1805 overleden, zodat Hubert als enige verantwoordelijke overbleef. De firma werd nochtans niet helemaal geliquideerd. In de tweede semester van 1811 hernam Hubert Lousbergs het bedrijf, maar liet het spinnen en het weven varen om zich voortaan alleen op de katoendrukkerij toe te leggen ⁽¹¹⁾. Verdere deelgenoten in de zaak waren de erfgenamen van François Xavier, d.w.z. zijn tweede echtgenote Isabelle, en hun zoon, Godefroid. Op 23 juni 1821 trokken Isabelle en Godefroid zich definitief uit de zaak terug, zodat het hele bedrijf op naam kwam te staan van Hubert alleen. Dit duurde tot 1823 d.w.z. tot op het ogenblik van het overlijden van zijn echtgenote Helena Smeulders.

⁽⁹⁾ Zie INVENTARIS, nr. 12, en *Gazette van Gend*, nr. 1153, 14 germinal jaar XIII (4 april 1805) waarin de firma « F.G. en H. Lousbergs » verklaart, zich niet gebonden te achten voor de contracten in haar naam afgesloten door Guillaume Lousbergs-Speelman, vermits hij zulkdanig recht niet bezit.

⁽¹⁰⁾ Zie INVENTARIS, nr. 22, blz. 270; nr. 21, passim.

⁽¹¹⁾ RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE GENT, *Registre tenu au greffe du Tribunal de Commerce en exécution de la loi du 21 ventôse an sept.*

Uit hoofde van hun moeder hadden zijn beide zonen Ferdinand en Henri, alsmede zijn dochter Henriette, gehuwd met Felix de Hemptinne, recht elk op een zesde in de zaak, terwijl de overige drie zesden toekwamen aan hun vader Hubert ⁽¹²⁾

Ferdinand Lousbergs en Felix de Hemptinne baatten toen reeds een zelfstandig bedrijf uit, de eerste op de Reep, de tweede in de Molenaarstraat. Zij voelden er blijkbaar weinig voor zich in de zaak van hun vader en schoonvader te mengen, en maakten bij notarisakte van 20 juni 1823 de eerste in eigen naam, de tweede in naam van zijn echtgenote, hun aandeel over aan hun broeder en zwager Henri.

Van dat ogenblik af tot aan zijn dood in 1826 zette Hubert Lousbergs de katoendrukkerij voort in samenwerking met zijn zoon Henri.

Het jaar 1826 was voor de oude firma Lousbergs een bijzonder ongelukkig jaar. Op 3 augustus overleed Hubert en nauwelijks enkele maanden nadien werd Henri, door krankzinnigheid aangegrepen, onder curatele geplaatst ⁽¹³⁾. De zaak was nog niet definitief geregeld of de dood van Henri op 23 juni 1827 wijzigde de toestand opnieuw.

Felix de Hemptinne, echtgenoot van Henriette Lousbergs, wiens fabriek naast die van zijn schoonvader gelegen was en er jaren geleden deel van had uitgemaakt, had er het meeste belang bij om het gehele gebouwencomplex in handen te krijgen. Het kwam tussen hem en zijn schoonbroer Ferdinand tot een overeenkomst, met als gevolg dat het gehele bedrijf aan de echtgenoten de Hemptinne overging en de oude firma Lousbergs verdween ⁽¹⁴⁾.

De naam Lousbergs bleef nochtans gehandhaafd in de Gentse katoenindustrie dank zij de bedrijven, die inmiddels waren opgericht door de naaste bloedverwanten van Hubert en waaronder de onderneming van zijn eigen zoon, Ferdinand, op de Reep veruit de belangrijkste was.

De katoenspinnerij en -weverij zette Ferdinand Lousbergs voort tot aan zijn dood op 31 augustus 1859, waarna het bedrijf overging in handen van zijn erfgenamen. Tenslotte werd de onderneming

---

⁽¹²⁾ R.A. GENT, Notariaat depot Tyman, notaris Charles Le Bègue, akten resp. van 23 juni 1821 en 20 juni 1823.

⁽¹³⁾ EOD. LOCO, *Inventaris ten Boedel van den geinterdiceerden heer Henry Lousbergs in Gend*, 28 december 1826 - 2 januari 1827.

⁽¹⁴⁾ EOD. LOCO, koopakte dd. 11 juli 1827.

omgezet in een naamloze vennootschap onder de benaming « N.V. Ferdinand Lousbergs ». Het bedrijf werd definitief geliquideerd in de jaren 1933-1934.

*
**

Felix de Hemptinne werd geboren te Jauche op 20 februari 1783. Zijn vader, Jean Lambert, was notaris, tevens hoofdmeier van de baronie en later ook burgemeester van Jauche. Felix de Hemptinne stamde dus uit een niet onaanzienlijke familie. Reeds vroeg had hij zich op de handel toegelegd en een firma onder eigen naam opgericht te Brussel. Bovendien was hij geïnteresseerd in het Brusselse handels-huis « André Keller en Compagnie ». Beide firma's werden op het eind van 1810 in faillissement verklaard maar konden een concordat met hun schuldeisers bekomen ⁽¹⁵⁾. In de daaropvolgende jaren schijnt Felix de Hemptinne vooral met de liquidatie bezig te zijn geweest en ook zijn handelszaken stilaan te hebben hernomen.

In 1815 kwam hij zich te Gent vestigen naar aanleiding van zijn huwelijk met Henriette Lousbergs, dochter van Hubert en van Helena Smeulders. Ook op economisch gebied had zijn huwelijk verstrekkende gevolgen in die zin dat hij van de handel tot de nijverheid overging ⁽¹⁶⁾. Op dat ogenblik was hij reeds in het bezit van een huis in de Molenaarstraat. Als huwelijksgift kreeg Henriette Lousbergs van haar ouders twee huizen met hof en afhankelijkheden eveneens aldaar gelegen, zodat Felix de Hemptinne in de Molenaarstraat over een gans gebouwencomplex ging beschikken en er een katoenfabriek vestigde in de onmiddellijke nabijheid van die van zijn schoonvader.

In de daaropvolgende jaren werkte Felix de Hemptinne verder aan de uitbouw van zijn fabriek. Na de dood van zijn schoonvader, Hubert Lousbergs, kort daarop gevolgd door die van zijn schoonbroer Henri, slaagde hij er bovendien in de onderneming van deze laatste in handen te krijgen, zodat hij aan zijn katoenspinnerij en -weverij nu ook de katoendrukkerij toevoegde.

⁽¹⁵⁾ Zie INVENTARIS, nr. 180, blz. 114 ; A(RCHIVES) N(ATIONALES) PARIJS, F 12/874. *Faillites : de Hemptinne, négociant à Bruxelles*, lijst van 30 december 1810.

⁽¹⁶⁾ R.A. GENT, Notariaat depot Tyman, notaris Charles Le Bègue, huwelijkscontract van 20 mei 1815.

Zijn zonen Charles en Joseph zetten het bedrijf van hun vader voort. Bij notarisakte van 19 november 1873 werd de onderneming echter hervormd in een naamloze vennootschap onder de benaming « N.V. Florida ». Ook voor deze vennootschap was de grote economische Wereldcrisis en haar nasleep, fataal. Kort na de liquidatie van de « N.V. Ferdinand Lousbergs », werd ook de « N.V. Florida » ontbonden. Dit betekende meteen het einde van een der belangrijkste Gentse textielbedrijven.

FONDS VOORTMAN

De eerste katoendrukkerij, die Voortman te Gent oprichtte, klimt op tot het jaar 1790 en werkte onder de firmanaam « Frans De Vos & Voortman ». Het gold een vennootschap tussen Abraham Voortman, geboortig van Weesp in Noord Holland en zijn toekomstige schoonbroer, de geboren Gentenaar, Frans De Vos. Wellicht mag men aanvaarden dat Voortman in de vennootschap de technische leider was, terwijl Frans De Vos het financiële beheer in handen had ⁽¹⁷⁾.

De vooruitgang, die de onderneming in de eerste jaren boekte was niet alleen een gevolg van het goede beheer van de zaak, maar ook van een verhoging van het geïnvesteerde kapitaal.

Nieuwe vennoten werden in de zaak opgenomen, w.o. in de eerste plaats de weduwe Bauwens, schoonmoeder van Frans De Vos, die naderhand haar aandelen overliet aan haar zonen, Frans en Lieven Bauwens ; daarnaast Ottevaere, de oudste, uit Brussel en Ferdinand Heyndrickx, een andere schoonbroer van Frans De Vos ⁽¹⁸⁾.

Op 22 november 1797 kocht de vennootschap het uitgestrekte gebouwencomplex van het voormalige klooster van de Groenenbriel met de bedoeling aldaar de fabriek onder te brengen ⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁷⁾ J. VOORTMAN, *Les débuts de l'industrie cotonnière et les crises économiques. L'industrie cotonnière gantoise sous le Régime Français et le Régime Hollandais*, Gent, 1940, blz. 20.

⁽¹⁸⁾ S.A. GENT, Fonds N. de Pauw voorlopig nummer 111, *Bilan de liquidation à l'époque du 10 nivôse an VIII* (31 december 1799). Betreft slechts een gedeeltelijke balans.

⁽¹⁹⁾ R.A. GENT, Notariaat depot Nève I, notaris Louis Joseph de Waele, koopakte van 2 frimaire jaar VI (22 november 1797).

Twee jaar later werd tot een gedeeltelijke liquidatie overgegaan in die zin dat de gehele onderneming opnieuw uitsluitend in handen kwam van Frans De Vos en Abraham Voortman.

Deze toestand bleef onveranderd tot februari 1805 d.w.z. tot op het ogenblik dat Frans De Vos zich definitief uit de zaak terugtrok en het ganse bedrijf aan Abraham Voortman overliet ⁽²⁰⁾.

Na het overlijden van deze laatste op 17 augustus 1810 werd de katoendrukkerij voortgezet door zijn weduwe en zonen, François Jean en Jean Baptiste. Vooral de oudste François Jean betoonde zich in het zakenleven uiterst ondernemend. Toen in 1815 de Franse markt voor de Gentse katoenindustrie afgesloten werd, vestigde hij een katoendrukkerij te Wazemmes-bij-Rijsel om aldus de Franse cliënteel voor de firma te behouden. Hij werd hierin bijgestaan door zijn oom en schoonvader Frans De Vos, wiens dochter Jeanne Françoise hij kwam te huwen. Ook zijn moeder was deelgenote in de zaak ⁽²¹⁾.

Te Gent bleef hij aan het hoofd van het ouderlijke bedrijf. Op resp. 23 mei en 21 augustus 1821 sloot hij er met de Engelse technici Thomas Hurell en Joseph Graunt twee contracten af. Het eerste voorzag de bouw van machines voor de katoendrukkerij, het tweede betrof de uitrusting van een volledig gemechaniseerde katoenweverij ⁽²²⁾.

De installatie van de mechanische katoenweverij gaf aanleiding tot verschillende incidenten, maar werd uiteindelijk met succes bekroond. De mechanische katoenweverij van Voortman werd een eerste mijlpaal op de weg van de mechanisering der Gentse katoenweverij in het algemeen. De vroegere pogingen tot mechanisering van deze bedrijfstak waren er immers allen, zonder uitzondering, op een totale mislukking uitgelopen.

In 1823 richtte Voortman een constructieatelier op, waar de mechanische weefmachines de zg. *power-looms* en hulpwerktuigen w.o. de zg. *dressing machines* werden vervaardigd niet alleen voor

---

⁽²⁰⁾ S.A. GENT, Fonds N. de Pauw, voorlopig nummer 748, Circulaire van 15 januari 1805. « ... par convenances réciproques et arrangement amical la Société sous la raison de Frans De Vos et Voortman est dissoute et sa liquidation fixée au dernier Février prochain ... »

⁽²¹⁾ J. VOORTMAN, *O.c.*, blz. 253-254.

⁽²²⁾ H. COPPEJANS-DESMEDT, *Incidenten rond de constructie van de eerste mechanische weefgetouwen te Gent*. In: Hand. v.d. Maatsch. voor Geschied. en Oudheidk. te Gent, Nieuwe Reeks, dl. XIII, 1959, blz. 163-177.

eigen gebruik maar zelfs ten behoeve van concurrenten. Toch scheen aan die bedrijfstak van de firma iets te haperen. Voortman hield het constructieatelier nog een tijdlang in stand, maar zakelijk als hij was begreep hij dat voor de onderneming geen toekomst in die richting was weggelegd.

In 1824 liet hij het bedrijf te Gent over aan zijn jongere broer Jean Baptiste en ging zich vestigen te Wazemmes. Jean Baptiste op zijn beurt ontplooidde zich als een gedegen zakenman en voltrok de verticale concentratie van de onderneming door in 1827 aan de bestaande katoendrukkerij en -weverij nu ook een mechanische spinnerij toe te voegen ⁽²³⁾.

Voor François Jean Voortman daarentegen kenden de zaken een minder goed verloop. In 1828 werd zijn bedrijf te Wazemmes failliet verklaard met een tekort van 200.000 fr. ⁽²⁴⁾. Het zou duren tot in 1842 vooraleer het gebouwencomplex van de firma werd verkocht aan de Franse verver, Edouard Joseph Humbert-Drino voor het vrij geringe bedrag van 69.600 fr. François Jean Voortman was ondertussen naar Gent teruggekeerd waar hij tot aan zijn dood op 23 augustus 1849 bleef werken in de fabriek van zijn broer, Jean Baptiste ⁽²⁵⁾.

In 1876 werd de firma « A. Voortman » hervormd tot naamloze vennootschap onder de benaming N.V. Texas. Zij bleef nochtans in hoofdzaak een familievennootschap. In 1932 werd aan de Heer Jacques Voortman de leiding toevertrouwd van de alsdan in moeilijkheden verkerende N.V. Louisiana (eertijds firma De Smet). Pas in 1957 kwam het tot een eigenlijke fusie tussen de N.V. Texas en de N.V. Louisiana onder de benaming N.V. Loutex. Sedert 1967 is de N.V. Loutex gefuseerd met de firma Hanus en de UCO tot de N.V. UCO (Union Cotonnière).

KLASSEMENT EN INVENTARISATIE

Het klassement werd bemoeilijkt door het feit dat tengevolge van verschillende verhuizingen de beide fondsen volledig door mekaar waren geraakt. Sommige registers waren weliswaar van etiketten

---

⁽²³⁾ J. VOORTMAN, *O.c.*, blz. 294.

⁽²⁴⁾ *IBIDEM*, blz. 254.

⁽²⁵⁾ R.A. GENT, Fonds Hooreman-Voortman, 27/3.

voorzien, maar met een groot aantal anderen was dat geenszins het geval. Identificatie naar de uiterlijke vorm was niet altijd mogelijk, zodat identificatie door ontleding van de inhoud zich opdrong. Dit was een zeer tijdrovend werk. Voor sommige staalboeken bleef de identificatie onzeker met als gevolg dat wij er de voorkeur hebben aan gegeven ze afzonderlijk te rangschikken.

Vele van de oudste boekhoudingsregisters zijn bewaard doordat ze later als staalboeken werden gebruikt. Die stalen werden reeds vroeger ten dele opnieuw verwijderd ; voor anderen waren wij genoodzaakt het zelf te doen om de tekst opnieuw zichtbaar te maken. Het inplakken en later terug verwijderen van de stalen is er de oorzaak van geweest dat sommige registers zijn beschadigd.

Alhoewel het om twee verschillende fondsen gaat hebben wij om redenen van practische aard een doorlopende nummering gegeven.

De inventaris werd in twee delen ingedeeld : het eerste en belangrijkste deel omvat de documenten met betrekking tot bedrijven te Gent zelf ; het tweede diegenen met betrekking tot bedrijven in andere steden.

In het eerste deel werden de documenten van het fonds de Hemptinne het eerst gerangschikt. Zij betreffen opeenvolgendelijk de firma's F(rançois) G(odefroid) H(ubert) Lousbergs, H(ubert) Lousbergs, Ferdinand Lousbergs, de N.V. Ferdinand Lousbergs, F(elix) de Hemptinne ; verder een aantal bescheiden met betrekking tot Charles en Joseph de Hemptinne (maar nog altijd handelend onder de firmanaam F. de Hemptinne) ; enkele documenten op naam van Baron Jean de Hemptinne, voorzitter van de N.V. Florida en tenslotte de bescheiden van de laatstgenoemde naamloze vennootschap als dusdanig. Daarna zijn de documenten geklasseerd met betrekking tot het fonds Voortman. Ze betreffen de volgende firma's : Frans De Vos en Voortman, A(braham) Voortman, de N.V. Texas, de firma De Smet en de N.V. Louisiana.

Het tweede deel omvat, wat het fonds de Hemptinne betreft, bescheiden van het handelshuis A. Keller-de Hemptinne te Brussel en van de N.V. Katoenblekerij en -drukkerij te Stalle-bij-Brussel ; daarop volgen de documenten van het fonds Voortman met betrekking tot de firma A. Voortman en Cie te Wazemmes-bij-Rijsel.

In een bijvoegsel zijn tenslotte gerangschikt enkele moeilijk te identificeren documenten, alsmede de bescheiden, waarvan de band met de fondsen niet blijkt

BELANG VAN DE FONDSEN

De oudste bedrijfsdocumenten klimmen op tot 1780, de jongsten reiken tot het jaar 1938. Dit betekent dat, ofschoon niet zonder leemten, de boekhoudingsregisters - vooral van het fonds Voortman - statige reeksen vormen, die toelaten de lotgevallen van de betrokkene firma's over anderhalve eeuw te volgen.

Ze werpen licht op één van de meest boeiende perioden uit de geschiedenis van Gent, wanneer de Arteveldestad voor de tweede maal in haar bestaan, internationale betekenis gaat verwerven.

Door de buitenlandse relaties van de betrokkene firma's hebben de gegevens, die in de bedrijfsregisters voorkomen, bovendien een nog meer algemene draagwijdte en zijn derhalve ook van belang voor de studie van de west europese en zelfs van de overzeese zakenwereld.

Door het ter beschikking stellen van een zo belangrijke documentatie hebben de firma's Voortman en de Hemptinne zeker recht op erkentelijkheid van al diegenen die begaan zijn met de wetenschappelijke studie van de economische en sociale geschiedenis. Moge andere firma's hun voorbeeld volgen.

Tenslotte een bijzonder woord van dank aan de Heer Jacques Voortman, ondervoorzitter van de N.V. UCO, die ons zeer welwillend belangrijke gegevens meedeelde in verband met de jongste ontwikkeling van de firma.

INVENTARIS

I. BEDRIJVEN TE GENT

FONDS DE HEMPTINNE

Firma F(rançois) G(odefroid) H(ubert) Lousbergs

Eigendomstitels

1. Koopcontract verleden vóór notaris Philippe Arnold Le Maieur te Gent van een blekerij met afhankelijkheden gelegen op het einde van de Molenaarstraat « ten vogelenzange » verkocht door Francies De Smet aan François Xavier Lousbergs en Charles Villiot voor de som van 1130 ponden groten Vlaams wisselgeld, 20 april 1785. Met retroacten en bijhorende stukken, 1765-1836, 1 bundel
2. Koopcontract verleden vóór notaris Paulus Ryckaert te Gent van een blekerij met afhankelijkheden te voren een zoutziederij, genoemd « den vogelensangh » gelegen op het einde van de Molenaarstraat, verkocht door Martinus Dramez aan Charles Henricus Smeulders voor de som van 700 ponden groten Vlaams wisselgeld, 24 april 1792. Met retroacten en bijhorende stukken, 1720-1839, 1 bundel
3. Koopcontract verleden vóór notaris Pieter Francies Van Damme te Gent van een *Molenberg*, met op- en afrede gelegen op het einde van de Molenaarstraat en van twee partijen maimeers, verkocht door de erfgenamen van Emmanuel Pieters aan Charles Smeulders voor de som van 500 ponden groten Vlaams wisselgeld, 5 september 1794. Met retroacten vanaf 1577 (in kopie), 1 bundel
4. Koopcontracten verleden vóór notaris Judocus Jacobus Malfait te Gent van een huis met afhankelijkheden gelegen in de Molenaarstraat, verkocht door Nepommencis Colin en zijn echtgenote Jeanne Steyaert aan Carolus Henricus Smeulders zo voor zichzelf als voor François en Godefroid Lousbergs, resp. zijn

zwager en neef, voor de som van 3000 gulden courant, 17 september 1794. Met retroacten en bijhorende stukken vanaf 1775, 4 stukken

Bedrijfsdocumenten

- 5 - 11. Dagboeken, 1801-1810, 7 registers
5. 1 december 1801 - 31 oktober 1804.
6. 1 januari 1803 - 7 november 1803. In slechte staat.
7. 13 oktober 1804 - 19 februari 1805.
8. 9 maart 1806 - 12 oktober 1807.
9. 24 oktober 1807 - 11 oktober 1808. Zonder kaft.
10. 26 november 1808 - 30 juni 1809.
11. 31 januari 1810 - 6 februari 1810.
- 12 - 15. Grootboeken, 1796-1810, 4 registers
12. 1796-1802. Met repertorium, zie nr. 16.
13. 1802-1805.
14. 1807-1809.
15. 1810.
- 16 - 17. Repertoria op grootboeken, 2 registers
16. Repertorium bij nr. 12.
17. Repertorium op niet voorhanden grootboek. In slechte staat.
- 18 - 38. Brievenkopieboeken, 1802-1810, 21 registers
18. 1 april 1802 - 11 april 1803. Met index.
19. 12 april 1803 - 18 augustus 1803. Met index.
20. 23 augustus 1803 - 29 ventôse jaar XII (20 maart 1804). Met index. In slechte staat.
21. 27 prairial jaar XII (16 juni 1804) - 24 maart 1806. Betreft voornamelijk Hoei en Ronse.
22. 1 januari 1804 - 30 floréal jaar XIII (20 mei 1805). Met index. Op kaft : Bureau de Mr. Godefroid.
23. 7 messidor jaar XIII (26 juni 1805) - 20 januari 1807. Met index. Op kaft : Bureau de Mr. Godefroid. Ontbreken : blz. 1-16.
24. 10 februari 1808 - 15 december 1808. Op kaft : Bureau de Mr. Godefroid.
25. 15 december 1808 - 30 juni 1809.

26. 1 juli 1809 - 26 november 1810. Met index.
27. 16 april 1810 - 30 november 1810. Met index.
28. 22 maart 1804 - 1 brumaire jaar XIII (23 oktober 1804). Met index. Op kaft : Bureau des Commis.
29. 23 oktober 1804 - 29 mei 1805. Met index. Op kaft : Bureau des Commis.
30. 1 juni 1805 - 18 november 1805. Met index. Op kaft : Bureau des Commis.
31. 19 november 1805 - 24 september 1806. Op kaft : Bureau des Commis.
32. Index op bovenstaand brievenkopieboek.
33. 25 september 1806 - 10 juni 1807. Met index. Op kaft : Bureau des Commis.
34. 10 juni 1807 - 14 juni 1808.
35. Index op bovenstaand brievenkopieboek.
36. 14 juni 1808 - 6 oktober 1809.
37. Index op bovenstaand brievenkopieboek.
38. 6 oktober 1809 - 6 februari 1810.

- 39 - 41. Brievenkopieboeken betreffende betalings- en wisselverrichtingen, 1803-1808, 3 registers
39. [18] december 1803 - 18 februari 1805. Achteraan : « Traités et remises ». Voorheen met stalen overplakt.
40. 3 brumaire jaar XIII (25 oktober 1804) - 29 thermidor jaar XIII (17 augustus 1805).
41. 1807-1808.

- 42 - 45. Verkoopboeken, 1805-1810, 4 registers
42. 23 februari 1805 - 24 december 1805. Met stalen overplakt.
43. 26 december 1805 - 30 oktober 1807.
44. 1 november 1807 - 20 februari 1810.
45. 1 augustus 1810 - 30 november 1810. Met index. Bevat ook lopende rekeningen februari-maart 1811 en kopieën van verzonden brieven 7 februari - 2 april 1811.

46. Factuurboek, 31 januari 1796 - 1 juli 1806, 1 register
47. Fragment van een loonboek betreffende de drukkerij. Met stalen overplakt. Eerste en laatste bladzijden ontbreken, 23 december 1809 - 29 september 1810, 1 register

48. Inventaris van de goederen in de magazijnen op 31 december 1804. Balans, 1 register
49. Fabricageboek : « Couleur et fabrication de M. H. (Lousbergs ?) ». Notities, met stalen, betreffende procédés i.z. kleuren en fabricagemethodes aangewend door verschillende fabrikanten, ca. 1792-1797. Langs andere zijde : « 1816. Chambre des plieurs ». Aantekeningen van ingekomen en uitgaande stukken, 1 register

Firma H(ubert) Lousbergs

Persoonlijke papieren

50. Koopcontract verleden vóór notaris Charles Le Bègue van een meers groot 31 a 73 cent., gelegen op het einde van de Molenaarstraat verkocht door Anne Marie De Cleermaecker, weduwe van Pieter Dehulster, aan Hubert Lousbergs voor de som van 800 gulden Nederlands, 26 december 1820, 1 stuk
51. Eeuwigdurende rente van 60 gulden Nederlands per jaar (48 fl. « mits prompte betaling ») ten voordele van Marie Joanna Monnie, daarna van Joannes Ferdinandus Hamelinck en tusslotte van Guiliemus Poelman en zijn echtgenote Sabine G.I.F. Hamelinck, ten laste van Josephus De Landsheere, echtgenoot van Françoise Smolders, schipmaker, en Hubert Lousbergs, als bezitter van de hypotheek, nl. een huisstede en erve op het einde van de Molenaarstraat, genoemd de « Vogelenzang » met de « zaete » tot het maken van schepen, maar door koopakte van 11 juli 1827 in handen van Felix de Hemptinne en zijn echtgenote Henriette Lousbergs. Met bijhorende stukken, 1786-1834, 1 bundel

Bedrijfsdocumenten

- 52 - 55. Dagboeken, 1810-1818, 4 registers
52. 23 maart 1810 - 25 oktober 1810
53. 22 juni 1811 - 18 december 1812
54. 18 december 1812 - 24 januari 1814

55. 24 januari 1814 - 31 december 1818. Achteraan : « Traités et remises », 1818
- 56 - 62. Grootboeken, 1802-1823, 7 registers
56. 31 maart 1802 - 20 november 1806
57. Repertorium op bovenstaand grootboek
58. 1805-1808
59. 1808-1811
60. Repertorium op bovenstaand grootboek
61. 22 juni 1811 - 31 december 1818
62. 1 januari 1819 - 26 november 1823
- 63 - 67. Balansboeken, 1811-1826, 5 registers
63. 31 december 1811 - 31 december 1817
64. 30 juni 1818 - 30 juni 1820
65. 31 december 1820 - 31 december 1822
66. 30 juni 1823 - 24 december 1824
67. 30 juni 1825 - 24 juni 1826
- 68 - 71. Brievenkopieboeken, 1812-1833, 4 registers
68. 16 oktober 1812 - 9 maart 1815
69. 9 maart 1815 - 17 maart 1821
70. 17 maart 1821 - 14 januari 1826
71. 14 januari 1826 - 2 augustus 1833
- 72/1-5. Kasboeken, 1810-1830, 5 registers
- 72/1. 21 mei 1810 - 10 december 1810. Met aantekeningen over 1814
- 72/2. 7 juni 1814 - 30 oktober 1817
- 72/3. 31 oktober 1817 - 27 maart 1821
- 72/4. 27 maart 1821 - 24 december 1824
- 72/5. 24 december 1824 - 24 december 1830
- 73 - 75. Inkoopboeken, 1819-1834, 3 registers
73. 1 april 1819 - 25 december 1825
74. 27 december 1825 - 30 juni 1834
75. 1 juli 1834 - 16 december 1837
- 76 - 88. Verkoopboeken, 1815-1832, 13 registers
76. 15 november 1815 - 21 juli 1817
77. 21 juli 1817 - 23 februari 1819

78. 23 februari 1819 - 31 januari 1820
 79. 1 februari 1820 - 21 februari 1821
 80. 21 februari 1821 - 24 november 1821
 81. 24 november 1821 - 21 oktober 1822
 82. 21 oktober 1822 - 3 oktober 1823
 83. 4 oktober 1823 - 21 augustus 1824
 84. 21 augustus 1824 - 13 september 1825
 85. 13 september 1825 - 9 januari 1827
 86. 9 januari 1827 - 10 maart 1828
 87. 11 maart 1828 - 11 april 1829
 88. 9 september 1830 - 17 augustus 1832
- 89 - 91. Loonboeken van de drukkerij, 1819-1834. In slechte staat, vroeger met stalen overplakt, 3 registers
89. 4 december 1819 - 29 juni 1822
 90. 6 juli 1822 - 26 maart 1825. Eerste en laatste bladzijden ontbreken
 91. 13 december 1828 - 4 januari 1834
- 92 - 93. Fabricageboeken : aantal gefabriceerde stukken, 1819-1826, 2 registers
92. 1819-1823
 93. 1823-1826
94. Magazijnboek, 1820-1823. Zonder kaft, eerste en laatste bladzijden ontbreken, 1 register

Firma Ferdinand Lousbergs

Bedrijfsdocumenten

- 95 - 99. Dagboeken, 1823-1832, 5 registers
95. 20 juni 1823 - 1 augustus 1825
 96. 1 augustus 1825 - 30 oktober 1827
 97. 1 november 1827 - 21 augustus 1829
 98. 22 augustus 1829 - 20 augustus 1830
 99. 20 augustus 1830 - 12 april 1832
- 100 - 101. Grootboeken, 1823-1830, 2 registers
100. 20 juni 1823 - 27 juni 1828. Op de kaft : Grand Livre nr. 1

101. 11 juli 1828 - 30 november 1830. Op de kaft: Grand Livre nr. 2
- 102 - 104. Repertoria op grootboeken, 3 registers
102. Repertorium op « Grand Livre nr. 3 »
103. Id. op « Grand Livre nr. 4 »
104. Id. op « Grand Livre nr. 5 »
- 105 - 108. Brievenkopieboeken 1823-1837, 4 registers
105. 22 juni 1823 - 3 maart 1825. Met index.
106. 3 maart 1825 - 9 april 1830
107. 9 april 1830 - 14 augustus 1834
108. 15 augustus 1834 - 23 juli 1837. Met index.
- 109 - 110. Traite- en remiseboeken (eigenlijke diverse postenboeken), 1823-1831 (lees: 1834), 2 registers
109. 12 december 1823 - 25 september 1828 (lees: 31 december 1828)
110. 18 oktober 1828 - 2 november 1831 (lees: 26 juli 1834)
111. Inkoopboek, 2 november 1841 - 30 januari 1846, 1 register
- 112 - 117. Loonboeken van de spinnerij en van de weverij, 1836-1863, 6 registers
112. 18 juni 1836 - 24 december 1841
113. 31 december 1841 - 20 september 1845
114. 5 februari 1852 - 22 december 1853
115. 15 november 1855 - 31 december 1857 *
116. 7 januari 1858 - 11 augustus 1859 *
117. 18 augustus 1859 - 2 april 1863 *

N.V. Ferdinand Lousbergs

Persoonlijke papieren

118. Diploma's en getuigschriften voor de N.V. Ferdinand Lousbergs :

---

* Met vooraan notas over zieke werklieden, verdeling van de werkvergoedingen en achteraan lijst van pensioentrekkenden.

- a. gouden medaille, « Exposition Universelle de Paris », 1867,
1 stuk
  - b. medaille van uitmuntendheid, tentoonstelling ingericht door
de Syndicale Kamer van Kunstambachten der provincie
Oost-Vlaanderen, 1877, 1 stuk
  - c. getuigschrift van admisie, « Exposition Nationale », Brussel,
1880, 1 stuk
  - d. gouden medaille, « Internationale Koloniale en Uitvoerhan-
del ». Tentoonstelling te Amsterdam, 1883, 1 stuk
  - e. erediploma, « Exposition Universelle d'Anvers », 1885,
1 stuk
  - f. getuigschrift van exposant buiten wedstrijd, « Exposition
Universelle d'Anvers », 1894, 1 stuk
  - g. diploma buiten wedstrijd als lid van de jury, « Exposition
Internationale de Bruxelles », 1897, 1 stuk
  - h. « gran premio », « Republica de Guatemala. Exposicion
Centro-Americana », 1897, 1 stuk
  - i. diploma buiten wedstrijd, « Provinciale Tentoonstelling »,
Gent, 1899, 1 stuk
  - j. diploma buiten wedstrijd als lid van de jury, « Exposition
Universelle de Bruxelles », 1910, 1 stuk
  - k. « grand prix », « Exposition Franco-Belge de la Mode, Toi-
lette et Parure », Brussel, 1922, 1 stuk
119. Plans van nieuwe straten getrokken op de terreinen van de
N.V. Ferdinand Lousbergs. Met bijhorende stukken, 1896-
1933, 1 bundel

Bedrijfsdocumenten

120. Grootboek, 17 november 1902 - 21 november 1903,
1 register
- 121 - 124. Verkoopboeken, 1911-1921, 4 registers
121. 20 januari 1911 - 14 november 1913 : Op kaft : « Ventes
Exportation »
122. 5 januari 1920 - 31 december 1921. Op kaft : Ventes nr. 10
123. 13 januari 1920 - 31 december 1921. Op kaft : Ventes nr. 11

124. 21 januari 1920 - 27 december 1921. Op kaft : Ventes nr. 12
125. Repertoria van de spinnerij, z.d. [eerste decennia van de 20e eeuw]. Genummerd van 4 tot 11, 8 registers
126. Bestelboek of orderboek, 1930-1933, 1 register
127. Staalboek. Op de rug : Ordres. Met aantekeningen over bestellingen en fabricagemethodes van andere fabrikanten, 1894-1930, 1 register
- 128 - 132. Staalboeken, genummerd van 1-12054. Met aantekeningen over bestellingen en fabricagemethodes, 1894-1930, 5 registers
128. Genummerd van 1-2088. Met aantekeningen van 1894-1922
129. Id. van 2101-4177. Op de rug : 2089 à 4200. Met aantekeningen van 1899-1922
130. Id. van 4201-7140. Met aantekeningen van 1909-1930
131. Id. van 7141-10080. Met aantekeningen van 1900-1929
132. Id. van 10081-12054. Met aantekeningen van 1909-1914
- 133 - 135. Fragmenten van staalboeken, z.d. [19e eeuw-20e eeuw], 3 registers
133. Z.d. [19e eeuw]
134. Z.d. [19e eeuw]
135. Z.d. [einde 19e eeuw - begin 20e eeuw]
- 136 - 137. Staalkaarten van gestreepte zephir, z.d. [begin 20e eeuw], uitplooiend
136. Vooraan : Zephyr rayé Qte P.R.
137. Z.d. [begin 20e eeuw]
138. Staalboek, z.d. [einde 19e - begin 20e eeuw]. Bevat slechts enkele stalen voornamelijk van calicots, 1 register
- 139 - 140. Staalboeken : drill, cretonne, pagne enz. Blijkbaar ten behoeve van de cliënteel, genummerd van C1 - C317, 2 registers
139. Genummerd C1/166
140. Id. C167/317

- 141 - 151. Staalboeken : flanelle, coutil, piqué, nappes de couleur, genummerd van 1 - 11070, 11 registers
141. Genummerd van 1 - 1200
142. Id. van 1202 - 2401
143. Id. van 2414 - 3600
144. Id. van 3611 - 4173
145. Id. van 4221 - 5192
146. Id. van 5193 - 6040
147. Id. van 6501 - 7091
148. Id. van 8001 - 8776
149. Id. van 8777 - 9150. Met aantekeningen over orders, 1904-1909
150. Id. van 10011 - 10881. Met aantekeningen, 1909-1914
151. Id. van 10901 - 11070. Met aantekeningen, 1910-1914
- 152 - 155. Staalboeken : check, osnabruck, guinée, liménéas, tissu pagne, basin, coutil, drills, berbera, daralila enz. Genummerd van C 1 - C 560, 4 registers
152. Genummerd C 1/225, ca. 1913
153. Id. C 226/399. Met aantekeningen over fabricatiemethodes. Veel stalen ontbreken, 1921-1927
154. Id. C 400/559. Id., als voorgaande, 1926-1932
155. Id. C 560. Id., als voorgaande, 1922-1933
- 156 - 161. Staalboeken : « DOCK. Types de qualité 1 à ... », 6 registers + 1 band
156. Genummerd 1 - 3191. Met enkele aantekeningen, 1897-1906, 1 register
157. Id. 3192 à [sic]. Vooraan : afzonderlijk bandje klein formaat : Modèles des bordures pour pagne ». Met aantekeningen over fabricatiemethode en verkoopsvoorwaarden, 1 register + 1 band
158. Id. 3001 - 3180 [lees 3148] 1 register
159. Id. (fragment) 1 register
160. Id. 8141 - 9892, 1 register
161. Id. 10011 - 12054, 1 register
- 162 - 163. Staalboeken van gekleurde garens of katoenenwol. Met aantekeningen omtrent fabricageprocédés (te gebruiken verfstoffen), 2 registers
162. Op de rug : Moulinés, mélanges

163. Id.
164. Staalboek, Op koft : F. Lousbergs (Etabd. 1821) Gand. Belgium. Specialities in Flannelettes, Harvards, Matts etc. London Agent : E.J. Mackness, 6 Love Lane, Woodstreet, London E.C., 1910, 5 exemplaren
165. Staalboek : « Astis » Dept. C. geeft vergelijking tussen de nummers van « Astis » en deze van Lousbergs. Met aantekeningen 1929-1931, 1 register

Firma F(elix) de Hemptinne

Persoonlijke papieren en eigendomstitels

166. Stukken betreffende de voormalige herberg « Trompetjen » in de Molenaarstraat, daarna ingericht als spinnerij door de firma de Hemptinne, 1780-1790, 4 stukken
167. Koopcontract van een huis met afhankelijkheden gelegen in de Molenaarstraat publiekrechtelijk verkocht door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Gent voor de erfgenamen van Marie Barbe van Beneden en van wijlen haar echtgenoot Etienne de Smedt aan Felix Joseph de Hemptinne voor de som van 3000 fr., 18 maart 1815. Met retroacte en bijhorend stuk, 3 stukken
168. Koopcontract verleden vóór notaris Charles Le Bègue te Gent van een grond, genaamd de *Keutenberg* in de Molenaarstraat met de gebouwen erop staande, uitgezonderd de twee droogschuren, verkocht door Hubert en Henri Lousbergs aan Felix de Hemptinne en zijn echtgenote Henriette Lousbergs voor de som van 1653,75 fl. Nederlands, hetzij 3.500 fr., 20 juni 1823. In dubbel exemplaar, 2 stukken
169. Koopcontract verleden vóór notaris Charles Le Bègue te Gent van een stuk grond gelegen op het einde van de Molenaarstraat, zijnde het Noorddeel van een vroegere blekerij, groot ca. 17 roeden 2 ellen « metrique maete » verkocht door Franciscus De Vos aan Felix de Hemptinne voor de som van 2.500,50 fl. Nederlands, 12 maart 1824, 1 stuk

170. Kantoor van Gent. Hypotheken : « Staat van alle de inschrijvingen bestaande tegen Mijnheer Felix Joseph Dehemptinne grondeygenaar en fabricant te Gent », 23 augustus 1830,
1 stuk
171. Koopcontract verleden vóór notaris Charles Le Bègue te Gent van een garenblekerij op het einde van de Molenaarstraat genoemd de *Vogelenzang*, groot 1 hect. 3 a 34 cent. verkocht door Emanuel André Joseph de Ghellinck de Walle aan Felix de Hemptinne voor de som van 21.000 fr., 11 mei 1838. Met retroacten vanaf 1715 en bijhorende stukken betreffende de vereffening van de koopsom, 1858, 1 bundel
172. Koopcontract verleden vóór notaris Seraphinus Bovyn te Gent van een groot gebouwencomplex met afhankelijkheden gelegen in de Molenaarstraat nr. 30, verkocht door de erfgenamen van Franciscus De Vos aan Jean Rosseel en Felix de Hemptinne voor de som van 22.050 fr., 9 december 1840. Met retroacten en bijhorende stukken, 1835-1841, 1 bundel
173. Koopcontract verleden vóór notaris Charles Le Bègue te Gent van de helft in het gebouwencomplex met afhankelijkheden gelegen in de Molenaarstraat nr. 30, verkocht door Jean Rosseel aan zijn medeëigenaar Felix de Hemptinne voor de som van 11.025 fr., 28 april 1843. Grosse, kopie en bijhorend stuk, 3 stukken
174. Stukken betreffende de brand die in de nacht van 4 op 5 juni 1841 de katoenspinnerij van Felix de Hemptinne in de Molenaarstraat in as heeft gelegd, 1841, 1 bundel
175. Briefwisseling, devies, contracten, facturen en rekeningen in verband met de bouw van een nieuwe spinnerij, 1843-1850, 1 bundel
176. Beslissing genomen door het College van Burgemeester en Schepenen van Gent tot verlenging van de aquaduct op het einde van de Molenaarstraat ingevolge het verzoek van Felix de Hemptinne, 1850. Met bijhorende stukken, 3 stukken
177. Toelating voor het bouwen van een woning in de Molenaarstraat verleend door het College van Burgemeester en Schepene-

- nen van Gent aan Felix de Hemptinne, 23 april 1851. Met bijgevoegde plannen, 3 stukken
178. Toelating voor het optrekken van een gebouw in verlenging van de fabriek in de Molenaarstraat, verleend door het College van Burgemeester en Schepenen van Gent aan Felix de Hemptinne, 24 oktober 1864. Met bijhorend plan, 2 stukken
179. Toelating voor het dempen van een gracht voor de oprichting van een houten omheining in de Molenaarstraat, verleend door het College van Burgemeester en Schepenen van Gent aan Felix de Hemptinne, 10 augustus 1871. Met bijhorende plannen, 3 stukken

Bedrijfsdocumenten

- 180 - 181. Dagboeken, 1870-1827, 2 registers
180. 1 oktober 1810 - 31 oktober 1823
181. 31 oktober 1823 - 3 september 1827
- 182 - 183. Grootboeken, 1832-1848, 2 registers
182. « Grand Livre de la Hollande », 27 februari 1832 - 3 september 1845. Met index.
183. « Grand Livre particulier de la maison F. de Hemptinne père », 9 november 1843 - 27 oktober 1848
- 184 - 186. Balansboeken, 1827-1847, 3 registers
184. 23 december 1827 - 17 december 1831. Voorafgegaan door balans d.d. 30 juni 1827 van het bedrijf van Henri Lousbergs
185. 22 december 1832 - 16 december 1843
186. 14 december 1844 - 11 december 1847
187. Inventarisboek, 15 december 1838 - 10 mei 1845, 1 register
- 188 - 193. Brievenkopieboeken, 1810-1849, 6 registers
188. 1 oktober 1810 - 3 februari 1828
189. 22 november 1829 - 25 juni 1834
190. 25 juni 1834 - 10 november 1837
191. 11 november 1837 - 15 maart 1841

192. 16 maart 1841 - 18 mei 1844
 193. 18 mei 1844 - 3 mei 1849
- 194 - 195. Kasboeken, 1817-1832, 2 registers
 194. 1 november 1817 - 7 augustus 1825
 195. 28 oktober 1829 - 27 september 1832. Omvat ook : « Liquidation de la maison Ferdinand Vandersyp à Gand »
196. Verkoopboek « Marchandises envoyées au Dépôt de Rotterdam », 18 november 1838 - 23 juni 1845, 1 register
- 197 - 198. Loonboeken, 1834-1837, 2 registers
 197. 4 januari 1834 - 30 april 1836. Vooraan : Kasboek, 1 oktober 1810 - 20 december 1810
 198. 7 mei 1836 - 9 december 1837. Vooraan : Traités et remises, 28 oktober 1829 - 27 september 1832
- 199 - 201. Fabricageprocédés voor het bedrukken van stoffen, 19e eeuw, 3 registers
 199. ca. 1830-1850
 200. Z.d. [19e eeuw]
 201. Z.d. [19e eeuw]
202. Fabricageboek, 1816-1817, 1 register
- 203 - 207. Staalboeken, 19e eeuw, 5 registers
 203. Op rug : Laines, 1847-1849
 204. Stalen (zijde)
 205. Op kft : Teintures et brochées
 206. In slechte staat
 207. « Manufacture de F. de Hemptinne, rue des Meuniers - Gand »

**Charles en Joseph de Hemptinne onder
de firmanaam F. de Hemptinne**

Persoonlijke papieren en eigendomstitels

208. Toelating voor het optrekken van een gebouw in de Molenaarstraat verleend door het College van Burgemeester en Schep-

- nen van Gent aan Charles de Hemptinne, 2 december 1863.
Met bijhorend plan, 2 stukken
209. Toelating verleend door het College van Burgemeester en Schepenen van Gent aan Charles de Hemptinne om een muur van zijn fabriek in de Molenaarstraat op te hogen. Met plans,
3 stukken
210. Koopcontract verleden vóór notaris Augustin Nowé te Gent van een terrein groot 433 m² gelegen in de Molenaarstraat verkocht door Charles en Joseph de Hemptinne aan de N.V. « La Linière Gantoise » voor de som van 12.990 fr., 6 april 1870.
Met bijhorende stukken, 4 stukken
211. Koopcontract verleden vóór notaris Augustijn Nowé te Gent van een stuk grond in de Molenaarstraat verkocht door Charles en Joseph de Hemptinne aan de N.V. « La Linière Gantoise » voor de som van 300 fr., 3 juni 1871, 1 stuk
212. Grondplan van de terreinen in de Molenaarstraat, « Le terrain compris entre les lisières colorées appartenant à Mr. De Hemptinne a une contenance totale de trois hectares, trois ares, dix sept centiares, 87 décimètres carrés », 14 oktober 1864,
1 plan
213. Figuratieve plannen van de eigendommen toebehorend Charles en Joseph de Hemptinne te Gent, 2e helft 19e eeuw,
2 plans
214. Twee plans van fabrieksgebouwen, 19e eeuw,
2 plans
215. Twee foto's van gebouwen in de Molenaarstraat, 19e eeuw,
2 foto's
216. Ringspoorweg te Gent : project van aansluiting met de terreinen van Charles en Joseph de Hemptinne, 2e helft 19e eeuw.
Geolied papier, 1 plan
217. Huishoudboek, 1846-1863, 1 register
- Bedrijfsdocumenten*
218. Partikulier dagboek van Charles de Hemptinne, 9 december 1849 - 12 februari 1875, 1 register

- 219 - 221. Grootboeken van Charles en Joseph de Hemptinne,
1863-1886, 3 registers
219. 30 juli 1863 - 17 november 1877
220. 19 november 1877 - 21 februari 1885
221. 23 februari 1885 - 30 april 1886
- 222 - 223. Balansboeken, 1845-1885, 2 registers
222. 14 december 1845 - 24 november 1866
223. 23 november 1867 - 21 november 1885
- 224 - 226. Inventarisboeken, 1845-1873, 3 registers
224. 14 december 1845 - 8 december 1855
225. 6 december 1856 - 20 november 1869
226. 19 november 1870 - 17 november 1873
- 227 - 229. Kasboeken, 1857-1886, 3 registers
227. 30 juni 1857 - 31 december 1861
228. 31 december 1861 - 31 december 1866
229. 30 september 1872 - 30 april 1886
230. Loonboek van de drukkerij, 14 december 1850 - 26 mei 1855,
1 register
231. Fabricagerekeningen van de spinnerij en weverij: algemene
kosten, jaarlijkse produktie, rekening van de grondstoffen,
produktie van de verschillende werktuigen per week en per
nummer van draad, kostprijs enz., 1868-1878,
1 register
232. Fabricagerekeningen van de drukkerij, 1845-1880,
1 register
233. Fabricageboek van de weverij, 1872 ?-1873, 1 register

Baron Jean de Hemptinne

Persoonlijke papieren

234. Herinneringsdiploma, toegekend aan baron J. de Hemptinne
als secretaris van het organisatiecomité der « Exposition Uni-
verselle d'Anvers », 30 augustus 1894, 1 stuk

235. Idem, als lid van de jury der « Exposition Internationale de Bruxelles », 11 september 1897, 1 stuk
236. Diploma van lid van de jury der Provinciale tentoonstelling te Gent, september 1899, 1 stuk
237. Idem, « Exposition Internationale des Industries Textiles », 1 oktober 1906, 1 stuk
238. Diploma van de Grote Prijs der « Exposition Internationale du Nord de la France, Roubaix, 1911 », 1 stuk

N.V. Florida

Bedrijfsdocumenten

239. Toelating verleend door kanunnik Janssens, voor de Zusters van Liefde, en de firma J. Rosseel en Compagnie aan de N.V. Florida voor het steken van vensters in een belendend gebouw met het oog op de uitbreiding van haar spinnerij, 19 en 20 januari 1876, 2 stukken
240. Proces-verbalen van de Algemene Vergaderingen der Aandeelhouders, 19 januari 1875 - 21 januari 1902, 1 register
- 241 - 243. Balansboeken, 1874-1905, 3 registers
241. 21 november 1874 - 15 november 1884
242. 21 november 1885 - 16 november 1895
243. 21 november 1896 - 18 november 1905
- 244 - 247. Inventarisboeken, 1874-1900, 4 registers
244. 21 november 1874 - 15 november 1879
245. 20 november 1880 - 19 november 1887
246. 17 november 1888 - 17 november 1894
247. 16 november 1895 - 17 november 1900
248. Repertorium op een brievenkopieboek, begin 20e eeuw ?, 1 register
249. Inkoopboek, 1876-1878, 1 register

- 250 - 262. Fabricageboeken, 19e eeuw, 13 registers
250. Katoenen stoffen. Op kaft : 1
251. Op kaft : 2
252. In zeer slechte staat
253. Op kaft : 4
254. Op kaft : 5
255. Op kaft : 6
256. Op kaft : 8
257. Gemengde stoffen. Op los blad : kostprijs september-oktober 1873
258. Idem
259. Vooraan op los blad : « Scheuten tot 20 », 6 mei 1874. Prijs courant W. Wood, Antwerpen, 7 augustus 1872, courante artikels september-oktober 1874, november 1875
260. Madapolam, flanelle, croisé, oxford, zephir, enz., 1886-1899
261. Shirting, cretonne, croisé enz., [einde 19e eeuw]
262. Idem

FONDS VOORTMAN

Firma Frans De Vos en Voortman

Bedrijfsdocumenten

263. Dagboek van de katoenspinnerij van de Groenenbriel, 25 mei 1805 - 30 april 1808, 1 register

Firma A(braham) Voortman - N.V. Texas

Bedrijfsdocumenten

- 264 - 290. Dagboeken, 1823-1900, 27 registers
264. 1 januari 1823 - 21 april 1829
265. 30 april 1839 - 22 juli 1841
266. 22 juli 1841 - 31 december 1841
267. 1 januari 1842 - 20 januari 1844

268. 21 januari 1844 - 10 oktober 1845
 269. 1 januari 1846 - 6 december 1847
 270. 7 december 1847 - 20 december 1849
 271. 20 december 1849 - 13 november 1851
 272. 13 november 1851 - 12 november 1853
 273. 12 november 1853 - 10 oktober 1855
 274. 10 oktober 1855 - 7 april 1857
 275. 7 april 1857 - 6 september 1858
 276. 6 september 1858 - 29 maart 1860
 277. 30 maart 1860 - 6 februari 1862
 278. 7 februari 1862 - 31 december 1864
 279. 31 december 1864 - 7 juni 1867
 280. 8 juni 1867 - 26 maart 1870
 281. 26 maart 1870 - 26 februari 1873
 282. 26 februari 1873 - 19 januari 1876
 283. 19 januari 1876 - 31 oktober 1876 (A. Voortman)
     28 juni 1879 - 10 augustus 1881
 284. 31 oktober 1876 - 28 juni 1879 (N.V. Texas)
 285. 10 augustus 1881 - 31 augustus 1884
 286. 31 augustus 1884 - 11 december 1886
 287. 11 december 1886 - 3 augustus 1889
 288. 3 augustus 1889 - 21 maart 1894
 289. 21 maart 1894 - 30 oktober 1897
 290. 30 oktober 1897 - 19 juli 1900
- 291 - 296. Dagboeken (klad), 1858-1881, 7 registers
291. 1 januari 1858 - 31 december 1861
 291bis. 1 januari 1862 - 31 december 1865
 292. 1 januari 1866 - 31 december 1869
 293. 1 januari 1870 - 31 maart 1873
 294. 30 april 1873 - 30 juni 1876
 295. 31 juli 1876 - 28 februari 1879
 296. 31 maart 1879 - 31 oktober 1881
- 297 - 318. Grootboeken, 1800-1907, 22 registers
297. 21 april 1800 - 3 december 1808
 298. 1 januari 1809 - 31 december 1819
 299. 26 juli 1820 - 31 december 1825
 300. Grootboek D en supplement, 1 januari 1826 - 31 december 1831
 301. Supplement op het grootboek, 1830-1831. In slechte staat.

302. 1 januari 1832 - 31 december 1836
303. 1 januari 1837 - 31 december 1841
304. 1 januari 1842 - 31 december 1845
305. Repertorium op bovenstaand grootboek. Omvat ook : Kasboek en uittreksel uit het dagboek.
306. 1 januari 1846 - 31 december 1849
307. 1 januari 1850 - 31 december 1853 *
308. 1 januari 1854 - 31 december 1857 *
309. 1 januari 1858 - 30 juni 1861 *
310. 1 juli 1861 - 31 december 1866 *
311. 1 januari 1867 - 31 december 1872 *
312. 1 januari 1873 - 31 oktober 1876 *
313. 31 oktober 1876 - 31 oktober 1881 *
314. 1 november 1881 - 30 april 1886 *
315. 1 mei 1886 - 31 oktober 1890 *
316. 1 november 1890 - 31 oktober 1897 *
317. 1 november 1897 - 31 oktober 1901 *
318. 1 november 1904 - 31 oktober 1907
319. Gedeeltelijk grootboek. Op de rug : « Fabrique. Grand Livre janvier 1823 - avril 1829 », 1823-1841. Zeer belangrijk, geeft overzicht over de werking van de fabriek, 1 register
- 320 - 321. Balansboeken, 1845-1884, 2 registers
320. 1845-1849
321. 1870-1884
- 322 - 323. Inventarisboeken, 1853-1875, 2 registers
322. 31 december 1853 - 30 juni 1862
323. 26 november 1862 - 31 december 1875
324. Brievenkopieboek, 19 mei 1845 - 25 juni 1847. Eerste zeven folios ontbreken, vroeger met stalen overplakt. Met index, 1 register
325. Boek der lopende rekeningen, 1872 - 1885. Met index, 1 register

---

* Met repertorium.

- 326 - 327. Kasboeken, 1849 - 1870, 2 registers
326. 1 augustus 1849 - 15 januari 1859
 327. 15 januari 1859 - 5 juli 1870
- 328 - 332. Verkoopboeken, 1849-1876, 5 registers
328. 1 januari 1849 - 28 januari 1851
 329. 1 februari 1849 - 12 april 1851
 330. 12 april 1851 - 16 februari 1854
 331. 10 oktober 1872 - 26 juni 1875
 332. 1 juli 1874 - 30 september 1876
- 333 - 334. Loonboeken van het constructieatelier en van de spinnerij, 1828-1839, 2 registers
333. 19 april 1828 - 19 januari 1833
 334. 6 december 1834 - 27 april 1839
- 335 - 372. Loonboeken van de spinnerij, 1835-1914, 38 registers
335. 4 juli 1835 - 29 oktober 1836
 336. 5 november 1836 - 31 maart 1838
 337. 7 april 1838 - 25 juli 1840
 338. 1 augustus 1840 - 13 november 1841
 339. 20 november 1841 - 13 mei 1843
 340. 20 mei 1843 - 8 februari 1845
 341. 15 februari 1845 - 21 november 1846
 342. 28 november 1846 - 6 april 1849
 343. 13 april 1849 - 22 augustus 1851. Achteraan : aantekeningen over wijzigingen aan de spinmachines
 344. 29 augustus 1851 - 25 november 1853. Idem, en wekelijkse produktie, 1852-1853
 345. 9 december 1853 - 28 december 1855. Achteraan : wekelijkse produktie 1852-1855
 346. 4 januari 1856 - 12 maart 1858. Vooraan : werkuren in de kaarderij ; achteraan : wekelijkse produktie van de spinnerij, 1855 - 11 maart 1858
 347. 19 maart 1858 - 1 juni 1860. Vooraan : werkuren aan de fijne banken ; achteraan : wekelijkse produktie van de spinnerij, 1857 - einde mei 1860

348. 8 juni 1860 - 31 juli 1863. Achteraan : wekelijkse productie 1859 - 18 februari 1862 en juli 1863
349. 7 augustus 1863 - 23 februari 1867. Achteraan : wekelijkse productie, 1861 - 13 februari 1862 en juli 1863-1866
350. 1 maart 1867 - 24 juni 1870. Achteraan : wekelijkse productie, 1865 - 24 juni 1870
351. 1 juli 1870 - 30 mei 1873
352. 6 juni 1873 - 30 juli 1875
353. 6 augustus 1875 - 26 oktober 1877
354. 2 november 1877 - 2 januari 1880
355. 9 januari 1880 - 4 augustus 1882
356. 11 augustus 1882 - 7 november 1884
357. 14 november 1884 - 4 februari 1887
358. 11 februari 1887 - 15 maart 1889
359. 22 maart 1889 - 9 januari 1891
360. 16 januari 1891 - 11 november 1892
361. 18 november 1892 - 7 september 1894
362. 14 september 1894 - 7 augustus 1896
363. 14 augustus 1896 - 10 juni 1898
364. 17 juni 1898 - 12 januari 1900
365. 19 januari 1900 - 19 juli 1901
366. 26 juli 1901 - 30 januari 1903
367. 6 februari 1903 - 12 mei 1905
368. 19 mei 1905 - 9 augustus 1907
369. 16 augustus 1907 - 26 maart 1909
370. 2 april 1909 - 2 september 1910
371. 9 september 1910 - 12 januari 1912
372. 18 april 1913 - 30 april 1914
- 373 - 429. Loonboeken van de weverij, 1824-1925,

57 registers

373. 30 oktober 1824 - 10 september 1825
374. 20 mei 1829 - 27 november 1830
375. 20 mei 1829 - 27 november 1830. 13 juli 1832 - 16 februari 1833. Productie per naam van wever of weefster. Stemt groten-deels overeen met voorgaand register
376. 23 februari 1833 - 9 november 1833
377. 16 november 1833 - 15 februari 1834. Ook aantekeningen over de uitbetaling aan werklieden voor de perioden :
17 oktober 1829 - 13 november 1830

- 22 januari 1831 - 5 februari 1831
 23 juli 1831 - 1 oktober 1831
 9 juni 1832 - 16 november 1833
378. 22 februari 1834 - 8 november 1834
 379. 15 november 1834 - 14 november 1835
 380. 21 november 1835 - 31 december 1836
 381. 7 januari 1837 - 18 november 1837
 382. 25 november 1837 - 8 december 1838
 383. 15 december 1838 - 30 januari 1841
 384. 6 februari 1841 - 5 februari 1842
 385. 12 februari 1842 - 21 januari 1843
 386. 28 januari 1843 - 18 november 1843
 387. 25 november 1843 - 3 augustus 1844
 388. 10 augustus 1844 - 17 mei 1845
 389. 24 mei 1845 - 4 april 1846
 390. 11 april 1846 - 13 februari 1847
 391. 20 februari 1847 - 31 december 1847
 392. 7 januari 1848 - 27 oktober 1848
 393. 3 november 1848 - 31 augustus 1849
 394. 7 september 1849 - 28 juni 1850
 395. 5 juli 1850 - 28 maart 1851
 396. 4 april 1851 - 14 november 1851
 397. 21 november 1851 - 25 juni 1852
 398. 2 juli 1852 - 25 maart 1853
 399. 1 april 1853 - 30 december 1853. Vooraan : opgave der werken
 400. 6 januari 1854 - 29 september 1854. Achteraan : wekelijkse
 produktie, januari - september 1854
 401. 6 oktober 1854 - 29 juni 1855. Achteraan : wekelijkse produk-
 tie, 1854 - 29 juni 1855
 402. 6 juli 1855 - 21 maart 1856. Achteraan : wekelijkse produktie,
 1854 - 21 maart 1856
 403. 28 maart 1856 - 12 december 1856. Achteraan : wekelijkse
 produktie, 1855-1856
 404. 19 december 1856 - 28 augustus 1857. Achteraan : wekelijkse
 produktie, 1856 - augustus 1857
 405. 4 september 1857 - 21 mei 1858. Achteraan : wekelijkse produk-
 tie, 1856 - 7 november 1858
 406. 28 mei 1858 - 18 november 1859. Achteraan : wekelijkse pro-
 duktie, 1857 - 19 december 1859

407. 6 mei 1864 - 16 augustus 1867. Achteraan : wekelijkse productie, 3 januari - 14 maart 1862, 27 juli - 31 december 1863, 1864-1866
408. 8 oktober 1869 - 9 februari 1872
409. 16 februari 1872 - 3 april 1874
410. 10 april 1874 - 4 augustus 1876
411. 11 augustus 1876 - 10 januari 1879
412. 17 januari 1879 - 28 november 1879
29 mei 1891 - 31 mei 1895
413. 7 juni 1895 - 7 januari 1898
414. 14 januari 1898 - 13 april 1900
415. 20 april 1900 - 27 februari 1902. Vooraan : lijst van de toe te kennen premiën
416. 6 maart 1902 - 24 juli 1903
417. 31 juli 1903 - 2 december 1904
418. 9 december 1904 - 13 april 1906
419. 20 april 1906 - 16 augustus 1907
420. 22 augustus 1907 - 24 september 1908
421. 1 oktober 1908 - 20 januari 1910
422. 27 januari 1910 - 21 april 1911
423. 28 april 1911 - 24 mei 1912
424. 7 juni 1912 - 18 juli 1913
425. 25 juli 1913 - 30 juni 1916
426. 25 mei 1921 - 26 juli 1922
427. 2 augustus 1922 - 5 september 1923
428. 12 september 1923 - 17 december 1924
429. 24 december 1924 - 2 december 1925
- 430 - 444. Loonboeken van de drukkerij, 1828-1898,
15 registers
430. 14 juni 1828 - 1 september 1832. Wekelijkse totalen voor spinnerij en weverij, gieterij ; ook lonen van onderhoudswerklieden
431. 29 oktober 1836 - 11 november 1837
432. 19 januari 1839 - 13 juni 1840. Wekelijkse totalen voor spinnerij en weverij ; algemene onkosten
433. 8 januari 1842 - 30 december 1843. Wekelijkse totalen voor spinnerij en weverij ; algemene onkosten. Beschadigd, voorheen met stalen overplakt.
434. 11 oktober 1845 - 8 mei 1847. Beschadigd.
435. 30 maart 1850 - 27 april 1850 (fragment).

- 18 mei 1850 - 1 mei 1852.
436. 8 mei 1852 - 19 november 1853. Beschadigd.
437. 1 mei 1858 - 26 november 1859.
438. 17 september 1870 - 12 juli 1873.
439. 21 januari 1876 - 5 juli 1878.
440. 12 juli 1878 - 19 november 1880.
441. 26 november 1880 - 4 mei 1883.
442. 11 mei 1883 - 12 maart 1886. Zeer beschadigd door vocht.
443. 19 maart 1886 - 22 maart 1889.
444. 29 maart 1889 - 2 september 1898.
Vanaf 21 maart 1890 : alleen algemene onkosten.
445. Notaboek met gegevens over machines, gebruik van steenkool enz. verzameld in de Elzas en in Engeland ; prijzen van graan, berekening van het budget voor een arbeidersgezin enz., 1838-1855, 1 register
446. Fabricageboek voor het weven van stoffen, z.d. [ca. 1886-1887], 1 register
- 447 - 449. Fabricageprocédés voor het bedrukken van stoffen, met stalen, z.d. 19e eeuw, 3 registers
447. Z.d. [eerste helft 19e eeuw]
448. Z.d. [ca. midden 19e eeuw]
449. Z.d. [1865-1877]
450. Fabricagerekeningen, 1 november 1888 - 31 mei 1898, 1 register
- 451 - 452. Registers van de inkomst en het uitgaan der balen katoen, 1891-1899, 2 registers
451. 1891-1895
452. 1895-1899
- 453 - 492. Magazijnboeken, bedrukte stoffen (*aunages*), 1847-1891, 40 registers
453. 1e Semester 1847
454. 1e Semester 1848
455. 1e Semester 1849
456. 2e Semester 1849
457. 1e Semester 1850

- 458. 1e Semester 1851
- 459. 1e Semester 1852
- 460. 2e Semester 1852
- 461. 1e Semester 1853
- 462. 1e Semester 1855
- 463. 2e Semester 1855
- 464. 1e Semester 1856
- 465. 1857*
- 466. 1858*
- 467. 1859*
- 468. 1860*
- 469. 1861*
- 470. 1862*
- 471. 1863*
- 472. 1864*
- 473. 1865*
- 474. 1866*
- 475. 1867*
- 476. 1868*
- 477. 1869*
- 478. 1870*
- 479. 1871*
- 480. 1872*
- 481. 1873*
- 482. 1874*
- 483. 1875*
- 484. 1876*
- 485. 1877 (tot nr. 3600)*
- 486. 1877 (vanaf nr. 3601)*
- 487. 1878*
- 488. 1879-1880**
- 489. 1881-1882**
- 490. 1883-1884**
- 491. 1885-1887***
- 492. 1888-1891****

---

* Betreft het ganse jaar.

** Betreft twee jaar.

*** Betreft drie jaar.

**** Betreft vier jaar.

493 - 512. Magazijnboeken (mouchoirs), 1855-1891 (lees 1888),
20 registers

- 493. 1855
- 494. 1856
- 495. 1858
- 496. 1859
- 497. 1860
- 498. 1861
- 499. 1863
- 500. 1864
- 501. 1865. Met op los blad achteraan fabricagegegevens betreffende
1897
- 502. 1867
- 503. 1868
- 504. 1869
- 505. 1870
- 506. 1871
- 507. 1872
- 508. 1873-1874
- 509. 1876-1877
- 510. 1878
- 511. 1881-1884
- 512. 1885-1891 (lees 1888)

513. Modelboek : « Dessins des courtepointes », 19e eeuw,
1 register

514 - 519. Staalboeken, 19e eeuw, 6 registers

- 514. Z.d. [begin 19e eeuw]. Op kaft : « A. Voortman - *Gand* ». Talrijke stalen ontbreken
- 515. 1849
- 516. Z.d. [19e eeuw]. Oorspronkelijk magazijnboek van 1866
- 517. Idem. Oorspronkelijk magazijnboek van 1862. Met aantekeningen over verkoopvoorwaarden tot 1886. Op rug : « Types. Articles exportation avec prix »
- 518. Idem. Op rug : « Echantillons. Mouchoirs 1854-1855 ». Op kaft : « Voortman - *Gand*. Livre de fabrication 1886-1887 »
- 519. 1896. Is blijkbaar ouder. In slechte staat

- 520 - 522. Staalboeken : « Batticks », z.d. [19e eeuw],
3 registers
520. Op rug : « Battick, banqminiak 2 »
521. « Battick 4 ». Op oud magazijnboek van 1852
522. « Batticks 5 ». Op oud magazijnboek van 1850
- 523 - 528. Staalboeken « Liménéas », z.d. [19e eeuw],
6 registers
523. Op rug : 1
524. Idem : 2
525. Idem : 3
526. Idem : 4
527. Idem : 5
528. Idem : 7
- 529 - 530. Staalboeken : « Cuirs », z.d. [19e eeuw],
2 registers
529. « Fonds Blanc »
530. « Teints »
- 531 - 532. Staalboeken : katoenen, handdoeken, tafellakens (bassins, picqué, nappes etc), 19e eeuw,
2 registers
531. Op kaft : « Echantillons N° 1 »
532. Slechts enkele stalen

Firma De Smet

Bedrijfsdocumenten

- 533 - 534. Modelboeken, 1780 - einde 18e eeuw, 2 banden
533. 1780-1795. Zware lederen band met gespen en steunsels
534. Z.d. [einde 18e eeuw]
- 535 - 546. Staalboeken, begin 19e eeuw - 1860, 12 banden
535. Z.d. [begin 19e eeuw]. Op oude cursus o.m. in rekenkunde en
« Tableau comparatif des nouveaux systèmes de poids et mesures
dans les Royaumes des Pays Bas et de France »
536. Z.d. [begin 19e eeuw]. In slechte staat

537. Op titelblad : « Volume premier. 1157 Echantillons de toiles de coton imprimés de 1837 à 1840 », lederen band
538. 1846-1847
539. 1847-1860. Met stalen van andere fabrikanten o.a. van de Hemptinne, Voortman, F. Sauvage, met opgave van prijzen en diverse aantekeningen. Een aantal stalen zijn verwijderd
540. maart - juni 1853
541. 1855-1863. Modellen in papier en stalen in stof. In slechte staat
542. 1857-1858
543. 1857-1862. « Dessins supprimés, 29 août 1857 - decembre 1862 ». Achteraan stalen van andere fabrikanten
544. maart 1859 - februari 1860. Op rug : 1859 - 60 - 61
545. Z.d. [ca. midden 19e eeuw]
546. Fragmenten. In zeer slechte staat

N.V. Louisiana

Bedrijfsdocumenten

- 547 - 553. Dagboeken, 1883-1912, 7 registers
547. 30 juni 1883 - 17 september 1887
548. 2 maart 1895 - 30 juni 1898
549. 30 juni 1898 - 30 december 1899
550. 1 januari 1900 - 28 april 1903
551. 29 april 1903 - 31 augustus 1906
552. 1 september 1906 - 31 januari 1910
553. 31 januari 1910 - 30 september 1912
- 554 - 556. Grootboeken, 1876-1893, 3 registers
554. 1876-1883
555. 1883-1892
556. 1887-1893
- 557 - 558. Fabricagerekeningen van de spinnerij, 1876-1899, 2 registers
557. 1 januari 1876 - 31 december 1890
558. 1 januari 1891 - 30 december 1899
559. Fabricagerekening van de weverij, 1 januari 1876 - 30 december 1899, 1 register

II. BEDRIJVEN IN ANDERE STEDEN

FONDS DE HEMPTINNE

Firma A. Keller-de Hemptinne Brussel

- 560 - 562. Dagboeken, 1808-1810, 3 registers
560. 25 november 1808 - 26 mei 1809
561. 26 mei 1809 - 18 november 1809
562. 18 november 1809 - 31 juli 1810
563. Grootboek, 1808-1809, 1 register
564. Diverse rekeningen, 1810-1821. Betreft aanvankelijk de firma Keller-de Hemptinne, daarna voortgezet door F. de Hemptinne, 1 register

N.V. te Stalle

« Société anonyme de Stalle pour le blanchiment et l'impression des tissus établie à Stalle-sous-Uccle »

- 565 - 567. Dagboeken, 1907-1924, 3 registers
565. 22 februari 1907 - 10 mei 1913
566. 13 mei 1913 - 17 november 1921
567. 17 november 1921 - 25 april 1924
568. Grootboek, 1909-1922. Vroeger met stalen overplakt, 1 register
- 569 - 575. Diverse rekeningen, 1910-1922, 7 registers
569. 1910-1913. « Comptes divers N »
570. 1913-1915. « Comptes divers O »
571. 1913-1915. « Comptes divers P »
572. 1916-1920. « Comptes divers Q »
573. 1916-1920. « Comptes divers R »

574. 1920-1922. « Comptes divers S »
 575. 1920-1922. « Comptes divers T »
576. Magazijnboek, 1928-1933, 1 register
577. Staalboek : met aantekeningen betreffende tekenaars, tekeningen, graveerders, artikelen, kleuren, prijzen. Z.d. [1930-1938], 1 register

FONDS VOORTMAN

Firma A. Voortman en Cie Wazemmes-bij-Rijsel

578. Dagboek, 20 april 1826 - 28 mei 1829, 1 register
- 579 - 583. Grootboeken, 1817-1829, 7 registers
579. 12 november 1817 - 2 augustus 1820
 580. 3 augustus 1820 - 30 april 1822
 581. 1 mei 1822 - 30 juni 1824
 582. 2 juli 1824 - 18 maart 1826. Met repertorium
 583. 20 maart 1826 - 28 mei 1829. Met repertorium

BIJVOEGSEL

Moeilijk te identificeren bescheiden of

Documenten waarvan de band met de fondsen niet blijkt

584. Procuraties vóór notaris Augustin Nowé te Gent verleend door de erfgenamen van Gerard Verpon aan Pierre Clément, ingenieur te Marseille, om in hun naam al de sommen te innen hun toekomende uit de successie van voornoemde Gerard Verpon, 8-14 september 1877, 6 stukken
585. Index op groot- of brievenkopieboek, 19e eeuw, 1 register

- 586 - 587. Modelboeken, 19e eeuw, 2 registers
- 588 - 589. Staalboeken, 19e eeuw, 2 registers
590. Staalboek, 3 maart 1910 - 9 augustus 1913. Op de rug : « Echantillons L. & W. van de Velde ». Wordt in 1913 : « Crédit Colonial et Commercial Anc. L. & W. Van de Velde S.A. Anvers »,
1 register
591. Staalboek : Société commerciale et financière Africaine, 20 april 1912 - 7 juli 1914. Op de rug : Echantillons Comfina
1 band
592. « Les colorants Pyrogène et Thiophéнал. Nuances mode sur files de coton. Société pour l'Industrie Chimique à Bâle. Usine succursale à St. Fons près Lyon ». 1 band

INDEX VAN DE PERSOONS- EN PLAATSNAMEN

1. De arabische cijfers verwijzen naar de nummers van de inventaris.
2. De arabische cijfers voorafgegaan van blz. verwijzen naar de bladzijden van de inleiding en van de inventaris.
3. De namen van de firma's en van de vennootschappen zijn eveneens opgenomen.
4. Er werd geen rekening gehouden met de partikels : *de, van, van de* enz.

A

Americana, Centro —, zie Amerika, Midden —.
Amerika, Midden —, 118 h.
Amsterdam, hfst. van Nederland, 118 d.
Antwerpen, prov. Antw., hpl. arr., 118 e, 118 f, 234, 259, 590.
Anvers, zie Antwerpen.
Arteveldestad, zie Gent.

B

Bâle, zie Bazel.
Bauwens, Frans, zn. van Georges Jean en van Marie-Anne-Thérèse Van Veuren, blz. 8
—, Lieven, zn. van Georges Jean en van Jeanne Thérèse van Peteghem, echtg. van Mary Kenyon, blz. 8
—, weduwe (Jeanne Thérèse van Peteghem), blz. 8.
Bazel, Zwitserland, 592.
Bègue, Charles Le, notaris te Gent, 50, 168, 169, 171, 173.
België, 164.
Belgium, zie België.
Beneden, Marie Barbe van, echtg. van Etienne de Smedt, 167.
Bovyn, Seraphinus, notaris te Gent, 172.
Brussel, hfst. van België, blz. 7, blz. 8, blz. 11, blz. 42 ; 118 c, 118 g, 118 j, 118 k, 235.
Bruxelles, zie Brussel.

C

Cleermaecker, Anne Marie De, weduwe van Pieter Dehulster, 50.
Clément, Pierre, ingenieur, 584.
Colin, Nepommencis, echtg. van Jeanne Steyaert, 4.

D

Damme, Pieter Francies Van, notaris te Gent, 3.
Dehulster, Pieter, echtg. van Anne Marie De Cleermaecker, 50.
Dramez, Martinus, 2.

E

Eine, prov. O.Vl., arr. Oudenaarde, blz. 5.
Elzas, Frankrijk, gewest in het O., 445.
Engeland, 445.

F

Florida, N.V., blz. 3, blz. 8, blz. 11, blz. 29 ; 239.
France, zie Frankrijk.
Frankrijk, 238, 535.

G

Gent, prov. O.Vl., hpl. arr., blz. 3, blz. 4, blz. 7, blz. 8, blz. 9, blz. 10, blz. 11, blz. 12, blz. 13 : 1, 2, 3, 4, 118 i. 164, 168, 169, 170, 171.

- 172, 173, 195, 207, 210, 211, 213, 216, 236, 514, 518, 584.
- , College van Burgemeester en Schepenen van, 176, 177, 178, 179, 208, 209.
- , Kantoor der Hypotheken, 170.
- , Rechtbank van Eerste Aanleg, 167.
- , Stadsarchief van, blz. 3.
- Ghellinck de Walle, Emanuel André Joseph de, 171.
- Grasfabriek, textielfabriek te Gent, blz. 3.
- Graunt, Joseph, Engels constructeur van textielmachines, blz. 9.
- Groenenbriel, klooster te Gent, later ingericht als katoenfabriek, blz. 8 ; 263.
- Guatemala, 118 h.

H

- Hamelinck, Joannes Ferdinandus, 51.
- , Sabine G.I.F., echtg. van Guilielmus Poelman, 51.
- Hanus, textielfabriek, blz. 10.
- Hemptinne, de, blz. 3, blz. 6 ; 212, 539.
- , Charles de, zn. van Felix de Hemptinne en van Henriette Lousbergs, blz. 8, blz. 11, blz. 26 ; 208, 209, 210, 211, 213, 216, 218, 219-221.
- , Felix Joseph de, zn. van Jean Lambert de Hemptinne en van Jeanne Françoise Drouin, echtg. van Henriette Lousbergs, blz. 3, blz. 6, blz. 7, blz. 11, blz. 23, blz. 26 ; 51, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 178, 179, 183, 207, 564.
- , firma de, blz. 12, blz. 26 ; 166.
- , fonds de, blz. 3, blz. 4, blz. 11, blz. 13, blz. 42.
- , Jean de, baron, voorzitter van de N.V. Florida, blz. 28 ; 234.

- , Jean Lambert de, echtg. van Jeanne Françoise Drouin, notaris en hoofdmeier van de baronie, later ook burgemeester van Jauche, blz. 7.
- , Joseph de, zn. van Felix de Hemptinne en van Henriette Lousbergs, blz. 8, blz. 11, blz. 26 ; 210, 211, 213, 216, 219-221.
- Heyndrickx, Ferdinand, echtg. van Colette Benedictine Bauwens, blz. 8.
- Hoei, prov. Luik, hpl. arr., 21.
- Hollande, zie Nederland.
- Humbert-Drino, Edouard Joseph, Frans verver, blz. 10.
- Hurell, Thomas, Engels constructeur van textielmachines, blz. 9.

J

- Janssens, kanunnik, 239.
- Jauche, prov. Brab., arr. Nijvel, blz. 7.

K

- Keller en Compagnie, André, Brusselse handelsfirma, blz. 7.
- Keller-de Hemptinne, A., Brusselse handelsfirma, blz. 3, blz. 11, blz. 42 ; 564.
- Keutenberg, terrein in de Molenaarstraat te Gent, 168.

L

- Landsheere, Josephus De, echtg. van Françoise Smolders, schipmaker, 51.
- Linière Gantoise, N.V., 210, 211.
- Londen, hfst. van Engeland, 164.
- London, zie Londen.
- Lousbergs, blz. 4, blz. 5, blz. 6 ; 165.
- , Ferdinand, zn. van Hubert Lousbergs en van Helena Smeulders, blz. 3, blz. 6, blz. 11, blz. 18-19 ; 164.

—, François Xavier, zn. van Nicolaes Lousbergs en van Helena Rocks, echtg. van 1° Marie Catharina Villiot, 2° Isabelle Lousbergs, blz. 4, blz. 5 ; 1, 4.

—, F(rançois) G(odefroid) en H(ubert), blz. 3, blz. 5, blz. 11, blz. 13.

—, Godefroid, zn. van Petrus Eustachius Lousbergs en van Marie Sophie Cox, echtg. van Angelica Villiot, blz. 4, blz. 5 ; 4, 22, 23, 24.

—, Godefroid, zn. van François Xavier Lousbergs en van Isabelle Lousbergs, blz. 5.

—, Guillaume Edmond, zn. van Petrus Eustachius Lousbergs en van Marie Sophie Cox, echtg. van Henriette Caroline Livine Speelman, blz. 5.

—, Henri, zn. van Hubert Lousbergs en van Helena Smeulders, blz. 6, blz. 7 ; 168, 184.

—, Henriette, dtr. van Hubert Lousbergs en van Helena Smeulders, echtg. van Felix de Hemptinne, blz. 6, blz. 7 ; 51, 168.

—, Hubert, zn. van Petrus Eustachius Lousbergs en van Marie Sophie Cox, echtg. van Helena Smeulders, blz. 3, blz. 4, blz. 5, blz. 6, blz. 7, blz. 11, blz. 16 ; 49, 50, 51, 168.

—, Isabelle, dtr. van Petrus Eustachius Lousbergs en van Marie Sophie Cox, echtg. van François Xavier Lousbergs, blz. 5.

—, N.V. Ferdinand, blz. 3, blz. 7, blz. 8, blz. 11, blz. 19 ; 118, 119.

—, Villiot en Compagnie, blz. 4.

Louisiana, N.V., eertijds firma De Smet, blz. 3, blz. 10, blz. 11, blz. 41.

Loutex, N.V., blz. 10.

Love Lane, in Londen, 164.

Lyon, Frankrijk, dept. Rhône, 592.

M

Maastricht, Nederland, prov. Limburg, blz. 4.

Mackness, E.J., 164.

Maieur, Philippe Arnold Le, notaris te Gent, 1.

Malfait, Judocus Jacobus, notaris te Gent, 4.

Marseille, Frankrijk, dept. Bouches-du-Rhône, 584.

Meuniers, rue des, zie Molenaarstraat.

Molenaarstraat te Gent, blz. 6, blz. 7 ; 1, 2, 3, 4, 50, 51, 166, 167, 168, 169, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 178, 179, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 215.

Molenberg, in de Molenaarstraat te Gent, 3.

Monnie, Marie Joanna, 51.

N

Nederland, 182, 535.

Nowé, Augustin, notaris te Gent, 210, 211, 584.

O

Oost-Vlaanderen, prov., 118 b.

Ottevaere, de oudste, blz. 8.

P

Parijs, hfst. van Frankrijk, 118 a.

Paris, zie Parijs.

Pays-Bas, zie Nederland.

Pieters, Emmanuel, 3.

Poelman, Guillielmus, echtg. van Sabine G.I.F. Hamelinck, 51.

R

Reep, straat te Gent, blz. 6.

Rijsel, Frankrijk, dept. Nord, blz. 3, blz. 9, blz. 11, blz. 43.

Ronse, prov. O. Vl., arr. Oudenaarde, blz. 5 ; 21.

Rosseele, Jean, Gents textielabrikant, 172, 173

—, J. en Compagnie, 239.

Rotterdam, Nederland, prov. Holland,
196.
Roubaix, Frankrijk, dept. Nord, 238.
Ryckaert, Paulus, notaris te Gent, 2.

S

Saint Fons, Frankrijk, dept. Rhône,
592.
Sauvage, F., Gents textielfabrikant,
539.
Smet, firma De, Gentse textielfabriek,
blz. 3, blz. 10, blz. 11, blz. 40.
—, Francies De, katoendrukker, te
Gent, 1.
Smeulders, Charles Henri alias Caro-
lus Henricus, zn. van André Smeul-
ders, echtg. van Marie Agnes Lous-
bergs, blz. 4 ; 2, 3, 4.
—, Ch.-F. en G. Lousbergs, firma,
blz. 4.
—, Helena, dtr. van Charles Smeul-
ders en van Marie Agnes Lousbergs,
echtg. van Hubert Lousbergs, blz. 5,
blz. 7.
Smolders, Françoise, echtg. van Jose-
phus De Landsheere, 51.
Stalle-bij-Brussel, prov. Brab., afh. van
Brussel, blz. 4, blz. 11, blz. 42.
—, N.V. « Société Anonyme de Stalle
pour le blanchiment et l'impression
des tissus établie à Stalle-sous-
Uccle », blz. 42.
Steyaert, Jeanne, echtg. van Nepom-
mencis Colin, 4.

T

Texas, N.V., blz. 3, blz. 10, blz. 11,
blz. 30 ; 284.
Trompetjen, voormalige herberg in de
Molenaarstraat te Gent, 166.

U

Uccle, zie Stalle-bij-Brussel.
UCO, N.V. (Union Cotonnière),
blz. 10, blz. 12.

V

Vandersyp, Ferdinand, 195.
Velde, firma L. & W. van de, 590.
Verpon, Gerard, 584.
Villiot, blz. 4.
—, Angelica, dtr. van François Villiot
en van Marie Joanna Maes, echtg.
van Godefroid Lousbergs, blz. 4.
—, Charles, zn. van François Villiot
en van Marie Joanna Maes, blz. 4 ;
1.
—, François, echtg. van Marie Joanna
Maes, katoendrukker te Gent, blz. 4.
—, Marie Catharina, dtr. van Fran-
çois Villiot en van Marie Joanna
Maes, echtg. van François Xavier
Lousbergs, blz. 4.
Vogelensangh, zie vogelenzang.
Vogelenzang(e), huisstede en erve in
de Molenaarstraat te Gent, later ga-
renblekerij, 1, 2, 51, 171.
Voortman, blz. 8, blz. 9, blz. 10,
blz. 12 ; 539.
—, A(braham), zn. van Hendrik
Voortman en van Grietje Martens,
echtg. van Maria Francisca De Vos,
blz. 3, blz. 8, blz. 9, blz. 11.
—, A(braham), firma, blz. 10, blz.
30 ; 283, 514, 518.
—, A. - en Cie, blz. 11, blz. 43.
—, fonds, blz. 3, blz. 8, blz. 11,
blz. 12, blz. 30, blz. 43.
—, François Jean, zn. van Abraham
Voortman en van Maria Francisca
De Vos, echtg. van Jeanne Françoise
De Vos, blz. 9, blz. 10.
—, Jacques, ondervoorzitter van de
N.V. UCO, blz. 10, blz. 12.
—, J(ean), blz. 3.
—, Jean Baptiste, zn. van Abraham
Voortman en van Maria Francisca
De Vos, blz. 9, blz. 10.

Vos, Frans alias Franciscus De, echtg.
van Marie Catharina Bauwens,
blz. 8, blz. 9 ; 169, 172.
—, Frans De — en Voortman, Gentse
textielfirma, blz. 3, blz. 8, blz. 11,
blz. 30.
—, Jeanne Françoise De, dtr. van
Frans De Vos en van Marie Catha-
rina Bauwens, echtg. van François
Jean Voortman, blz. 9.

W

Wazemmes-bij-Rijsel, Frankrijk, dept.
Nord, blz. 9, blz. 10, blz. 11,
blz. 43.
Weesp, Nederland, Noord Holland,
blz. 8.
Wood, W., 259.
Woodstreet, in Londen, 164.
Wyffels, A., stadsarchivaris van Gent,
blz. 3.

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
INVENTARIS	13
<i>I. Bedrijven te Gent</i>	13
Fonds de Hemptinne	13
Firma F(rançois) G(odefroid) H(ubert) Lousbergs .	13
Eigendomstitels	13
Bedrijfsdocumenten	14
Firma H(ubert) Lousbergs	16
Persoonlijke papieren	16
Bedrijfsdocumenten	16
Firma Ferdinand Lousbergs	18
Bedrijfsdocumenten	18
N.V. Ferdinand Lousbergs	19
Persoonlijke papieren	19
Bedrijfsdocumenten	20
Firma F(elix) de Hemptinne	23
Persoonlijke papieren en eigendomstitels	23
Bedrijfsdocumenten	25
Charles en Joseph de Hemptinne onder de firmanaam F. de Hemptinne	26
Persoonlijke papieren en eigendomstitels	26
Bedrijfsdocumenten	27
Baron Jean de Hemptinne	28
Persoonlijke papieren	28
N.V. Florida	29
Bedrijfsdocumenten	29

Fonds Voortman	30
Firma Frans De Vos en Voortman	30
Bedrijfsdocumenten	30
Firma A(braham) Voortman - N.V. Texas	30
Bedrijfsdocumenten	30
Firma De Smet	40
Bedrijfsdocumenten	40
N.V. Louisiana	41
Bedrijfsdocumenten	41
<i>II. Bedrijven in andere steden . . . . .</i>	<i>42</i>
Fonds de Hemptinne	42
Firma A. Keller - de Hemptinne, Brussel	42
N.V. te Stalle. « Société Anonyme de Stalle pour le blanchiment et l'impression des tissus établie à Stalle- sous-Uccle »	42
Fonds Voortman	43
Firma A. Voortman en Cie, Wazemmes-bij-Rijsel	43
<i>Bijvoegsel</i>	
Moeilijk te identificeren bescheiden of Documenten waarvan de band met de fondsen niet blijkt	43
INDEX VAN DE PERSOONS- EN PLAATSNAMEN	45

D. 1971/0081/25

N.V. DRUKKERIJ ERASMUS LEDEBERG/GENT

- M. L. Warnotte**, Etude sur la presse à Namur, 1794-1914. 1967. (Cahiers-Bijdragen 44.) fr. 565 (abonnement fr. 485)
- Hugo Degraer, Willy Maervoet, Frida Martens, Frank Simon, Anne-Marie Simon-Van der Meersch**, Repertorium van de Westvlaamse pers, 1807-1914. 1968. (Bijdragen-Cahiers 48.) fr. 670 (abonnement fr. 570)
- H. De Borger**, Bijdrage tot de geschiedenis van de Antwerpse pers. Repertorium, 1794-1914. 1968. (Bijdragen-Cahiers 49.) fr. 1.150 (abonnement fr. 980)
- A. Thys**, met medewerking van **G. Bulthé en A.M. Simon-Van der Meersch**, Repertorium van de pers in de provincie Antwerpen (behoudens de stad Antwerpen en de kantons Mechelen en Puurs). 1969. (Bijdragen-Cahiers 58.) fr. 600 (abonnement fr. 510)
- R. Messens**, Repertorium van de Oostvlaamse pers (met uitzondering van Gent en het arrondissement Aalst) 1784-1914. 1969. (Bijdragen-Cahiers 59.) fr. 780 (abon. fr. 665)
- Paul Gérin & M. L. Warnotte**, La presse liégeoise de 1850 à 1914. Répertoire général. (Cahiers - Bijdragen 65.) (sous presse.)
- Martine Rycx d' Huisnacht**, Répertoire de la presse de l'arrondissement de Nivelles au XIXe Siècle. 1970 (Cahiers-Bijdragen 66.) fr. 520 (abonnement fr. 445)
- M. Blanpain**, Le „Journal de Bruxelles”. Histoire interne de 1863 à 1871. 1965. (Cahiers-Bijdragen 39.) fr. 90 (abonnement fr. 80)
- J. Vander Vorst-Zeegers**, Le „Journal de Bruxelles” de 1871 à 1884. 1965. (Cahiers-Bijdragen 36.) fr. 480 (abonnement fr. 410)
- M.L. Warnotte**, „L'Ami de l'Ordre”, Quotidien catholique namurois de 1839 à 1914. 1968. (Cahiers-Bijdragen 51.) fr. 210 (abonnement fr. 180)
- N. Piepers**, „La Revue Générale” de 1865 à 1940. Essai d'analyse du contenu. 1968. (Cahiers-Bijdragen 52.) fr. 170 (abonnement fr. 145)
- Denise Lambrette**, Le journal „La Meuse”, 1855-1955. 1969. (Cahiers-Bijdragen 55.) fr. 220 (abonnement fr. 190)
- J.-L. De Paepe**, La Réforme, organe de la démocratie libérale (1884-1907). (sous presse) Cahiers-Bijdragen 64.)

BIBLIOGRAPHIE — BIBLIOGRAFIE

- M. De Vroede**, Bibliografische inleiding tot de studie van de Vlaamse Beweging, 1830-1860. 1959. (Bijdragen-Cahiers 8.) Uitverkocht
- J. Dhondt & S. Vervaeck**, Instruments biographiques pour l'histoire contemporaine de la Belgique. 1960. 2e éd. (Cahiers-Bijdragen 13.) fr. 140 (abonnement fr. 120)
- D. De Weerd**, Publications officielles de la Belgique contemporaine. 1963. (Bijdragen-Cahiers 30.) fr. 650 (abonnement fr. 555)
- Paul Gérin**, Bibliographie de l'Histoire de Belgique, 1789-1831. 1960. (Cahiers-Bijdragen 15.) Epuisé
- S. Vervaeck**, Bibliographie de l'Histoire de Belgique, 1831-1865. 1965. (Cahiers-Bijdragen 37.) fr. 460 (abonnement fr. 390)
- J. De Belder & J. Hannes**, Bibliographie de l'histoire de Belgique, 1865-1914. 1965. (Cahiers-Bijdragen 38.) fr. 460 (abonnement fr. 390)

ARCHIVES ECONOMIQUES — EKONOMISCHE ARCHIEVEN

- M. Colle-Michel**, Les archives de la S.A. Cockerill-Ougrée des origines à nos jours. 1959. (Cahiers-Bijdragen 9.) fr. 60 (abonnement fr. 50)
- M. Colle-Michel**, Les Archives de la s.a. Métallurgique d'Espérance-Longdoz de origines à nos jours. 1962. (Cahiers-Bijdragen 24.) fr. 110 (abonnement fr. 95)
- M. Colle-Michel**, Les archives de la Société des Mines et Fonderies de zinc de la Vieille-Montagne. 1967. (Cahiers-Bijdragen 46.) fr. 150 (abonnement fr. 130)
- H. Coppejans - Desmedt**, Bedrijfsarchieven op het stadsarchief van Gent. - Inventaris van de fondsen de Hemptinne en Voortman. 1971. (Bijdragen-Cahiers 67.)
- Bertrand Gille**, Crise politique et crise financière en Belgique. Lettres adressées à la maison Rothschild à Paris par son représentant à Bruxelles (1838-1840). 1961. (Cahiers-Bijdragen 19.) fr. 670 (abonnement fr. 570)
- Bertrand Gille**, Lettres adressées à la maison Rothschild de Paris par son représentant à Bruxelles (1843-1853). 1963. (Cahiers-Bijdragen 33.) fr. 630 (abonnement fr. 535)

SOURCES SUR LES CLASSES SOCIALES — BRONNEN BETREFFENDE DE SOCIALE GROEPEN

- S. Vervaeck**, De samenstelling van de gegoede stand te Mechelen of het einde van de XVIIIe eeuw en in het begin van de XIXe eeuw (1795-1813). Een methodologisch onderzoek. 1960. (Bijdragen-Cahiers 11.) Uitverkocht

- Solange Vervaeck, Enkele bronnen uit de Franse tijd. Hun belang voor de sociale geschiedenis. 1962. (Bijdragen-Cahiers 22.) fr. 170 (abonnement fr. 145)
- K. Vanden Abeele, De gedwongen lening van het jaar IV te Leuven. Bronnenmateriaal voor sociale geschiedenis onder Frans Bewind. 1963. (Bijdragen-Cahiers 31.) fr. 140 (abonnement fr. 120)
- H. Balthazar, J. De Belder, J. Hannes, J. Verhelst. Bronnen voor de sociale geschiedenis van de XIXe eeuw (1794-1914), 2e uitg. 1965. (Bijdragen-Cahiers 18.) fr. 265 (abonnement fr. 225)

HISTOIRE DU MOUVEMENT OUVRIER — GESCHIEDENIS DER ARBEIDERSBEWEGING

- H. Wouters, Dokumenten betreffende de geschiedenis der arbeidersbeweging : 1831-1853. 1964. (Bijdragen-Cahiers 27.) 3 delen. fr. 1970 (abonnement fr. 1675)
- H. Wouters, Dokumenten betreffende de geschiedenis der arbeidersbeweging, 1853-1865. 1966. (Bijdragen-Cahiers 40.) fr. 540 (abonnement fr. 460)
- H. Wouters, Documenten betreffende de geschiedenis der arbeidersbeweging, 1866-1880. (Bijdragen-Cahiers 60.)
- L. Linotte, Les manifestations et les grèves dans la province de Liège de 1831 à 1914. 1964. (Cahiers-Bijdragen 34.) fr. 280 (abonnement fr. 240)
- L. Linotte, Les manifestations et les grèves à Liège de l'an IV à 1914. 1969. (Cahiers-Bijdragen 53.) fr. 260 (abonnement fr. 215)
- J. Bayer-Lothe, Documents relatifs au mouvement ouvrier dans la province de Namur au XIXe siècle. 1ère partie, 1794-1848. 1967. (Cahiers-Bijdragen 45.) fr. 320 (abonnement fr. 270)
- J. Bayer-Lothe, Documents relatifs au mouvement ouvrier dans la province de Namur au XIXe siècle. Deuxième partie. 1849-1886. 1969. (Cahiers-Bijdragen 57.) fr. 320 (abonnement fr. 270)
- C. Oukhow, Documents relatifs à la 1ère Internationale en Wallonie. 1967. (Cahiers-Bijdragen 47.) fr. 690 (abonnement fr. 590)
- Françoise Mahieu-Hoyois, L'évolution du mouvement socialiste borain (1885-1895). (sous presse) (Cahiers-Bijdragen 68.)

STATISTIQUES — STATISTIEKEN

- Nicole Caulier-Mathy, Statistiques de la province de Liège sous le régime hollandais. 1962. (Cahiers-Bijdragen 25.) fr. 240 (abonnement fr. 205)

ARCHIVES POLITIQUES — POLITIEKE ARCHIEVEN

- H. Haag, Les archives personnelles des anciens ministres belges. 1963. (Cahiers-Bijdragen 29.) fr. 60 (abonnement fr. 50)

DIVERS — VARIA

- Neuf rapports sur les sources de l'histoire contemporaine de la Belgique. Negen verslagen betreffende de bronnen van de Belgische Hedendaagse geschiedenis. 1957. (Cahiers-Bijdragen 1.) fr. 85 (abonnement fr. 75)
- W. Theuns, De organieke wet op het middelbaar onderwijs (1 juni 1850) en de conventie van Antwerpen. 1959. (Bijdragen-Cahiers 7.) fr. 80 (abonnement fr. 70)
- F. Balace, La guerre de sécession et la Belgique. Documents d'archives américaines 1861-1865. 1969. (Cahiers-Bijdragen 56.) fr. 560 (abonnement fr. 480)

MÉMOIRES I.

- R. Devleeshouwer, Les Belges et le danger de guerre (1910-1914). 1958. fr. 370 (abonnement fr. 315)

VERHANDELINGEN II.

- D. De Weerd, De Gentse textielbewerders en arbeidersbeweging tussen 1866 en 1881. Bijdrage tot de sociale geschiedenis van Gent. 1959. fr. 310 (abonnement fr. 265)

MÉMOIRES III.

- Colette Lebas, L'union des catholiques et des libéraux de 1839 à 1847. Etude sur les pouvoirs exécutif et législatif. 1960. fr. 420 (abonnement fr. 360)

VERHANDELINGEN IV.

- Romain Van Eenoo, Een bijdrage tot de geschiedenis der arbeidersbeweging te Brugge (1864-1914). 1959. fr. 440 (abonnement fr. 375)